
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Gazi
1926

GÜGEF GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ BÖLÜMÜ MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI 2014-2015'TE YÜRÜRLÜĞE GİREN PROGRAMA TABİ LİSANS 4 ÖĞRENCİLERİNİN OKUL ŞARKILARINA PİYANO İLE EŞLİK EDEBİLME BİLGİ VE BECERİLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Serra Karaman

YÜKSEK LİSANS TEZİ

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TEMMUZ, 2018

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren on iki (12) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Serra
Soyadı : Karaman
Bölümü : Müzik Eğitimi Bilim Dalı
İmza :
Teslim Tarihi : 05/07/18

TEZİN

Türkçe Adı : GÜGEF Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 2014-2015'te Yürürlüğe Giren Programa Tabi Lisans 4 Öğrencilerinin Okul Şarkılarına Piyano ile Eşlik Edebilme Bilgi ve Becerilerine İlişkin Görüşleri

İngilizce Adı : The Programe, Which Was Included in GÜGEF in 2014-2015 into the Regulations of Department of Fine Arts in Context with Music Education; The Opinion of the Students by Accompanying of 4th Degree Students to the School Songs with Piano, Their Knowledge and Abilities

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma süresince bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı: Serra Karaman

İmza:

JÜRİ ONAY SAYFASI

Serra Karaman tarafından hazırlanan "GÜGEF Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 2014-2015'te Yürürlüğe Giren Programa Tabi Lisans 4 Öğrencilerinin Okul Şarkılarına Piyano ile Eşlik Edebilme Bilgi ve Becerilerine İlişkin Görüşleri" adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği / oy çoğunluğu ile Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Dr. Öğretim Üyesi Selçuk BİLGİN
(Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi) ……

Başkan: Doç. Dr. Şebnem YILDIRIM ORHAN
(Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi) ……..….

Üye: Dr. Öğretim Üyesi Kaan YÜKSEL
(Devlet Konservatuvarı, Başkent Üniversitesi) ……..….

Tez Savunma Tarihi : 04/07/2018

Bu tezin Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Selma YEL
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

……

TEŞEKKÜR

Bu araştırmanın sağlıklı bir biçimde gerçekleşebilmesi için araştırmanın tamamında denetim, eleştiri, yönlendirme, önerileriyle katkıda bulunan tez danışmanım Sayın Dr. Öğretim Üyesi Selçuk BİLGİN'e, anket verilerinin toplanmasına yardımcı olan Şeyma TUĞCU'ya, Türkçe özetin İngilizceleştirilmesinde ve İngilizce özetin hazırlanmasındaki katkılarından dolayı ve tez sürecinde yanımda olan Onur Kaan KÖSE'ye, yardımlarını esirgemeyen değerli arkadaşım Naz BAYŞU'ya, ayrıca araştırma boyunca bana moral kaynağı olan aileme teşekkür etmeyi bir borç bilirim.

GÜGEF GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ BÖLÜMÜ MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALINDA 2014-2015'TE YÜRÜRLÜĞE GİREN PROGRAMA TABİ LİSANS 4 ÖĞRENCİLERİNİN OKUL ŞARKILARINA PİYANO İLE EŞLİK EDEBİLME BİLGİ VE BECERİLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

(Yüksek Lisans Tezi)

Serra Karaman

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Temmuz, 2018

ÖZ

GÜGEF 2014-2015'te yürürlüğe giren programa tabi Lisans 4 öğrencilerinin okul şarkılarına piyano ile eşlik edebilme bilgi ve becerilerine ilişkin görüşlerini ortaya koymak amacıyla yapılan bu araştırmada anket kaynak ve belgesel tarama gibi veri toplama araçlarıyla elde edilen veriler çetelenerek gruplandırılmış ve nicelleştirilmiştir. Betimsel bir araştırma için toplanmış olan verilerin çözümlenerek değerlendirilmesinde, betimsel istatik yöntem ve tekniklerine başvurulmuş ve merkezi dağılım ölçülerinin yan dağılımları olarak "frekans" (f), "yüzdelikler" (%) ve oranların ortalamalarından yararlanılmıştır. Bulgular önce tablolar halinde gösterilmiş ve ardından sözel olarak ifade edilmiştir. Bulgulardan çıkan sonuçlar özetlenmiş, tartışılmış ve çeşitli önerilerde bulunulmuştur. Elde edilen bulgular sonucunda; Örneklemi oluşturan öğrencilerin %60'ının 2 yıl piyano aldığı, %20'sinin 3 yıl, geri kalan %20'sinin ise 4 yıl aldığı saptanmıştır. "Piyano Eğitimi" süresi arttıkça kazanılan bilgi ve becerilerin müzik öğretmeni adayının ihtiyacına uygunluk düzeyinin artığı, öğrencilerin aldıkları derslerin kapsam ve içerik bakımından, müzik öğretmeni adayının okul şarkılarının eşliklenmesine yönelik bilgi ve becerileri geliştirdiği saptanmıştır. Örneklemi oluşturan öğrencilerin tamamı müzik derslerinde eşlik çalgısı olarak 1. sırada "piyano", 2. sırada "gitar" a yer verdikleri saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler : Müzik eğitimi, piyano, armoni - kontrpuan - eşlikleme, okul şarkıları, eşlik
Sayfa Adedi : 55
Danışman : Dr. Öğretim Üyesi Selçuk Bilgin

THE PROGRAME, WHICH WAS INCLUDED IN GÜGEF IN 2014-2015 INTO THE REGULATIONS OF DEPARTMENT OF FINE ARTS IN CONTEXT WITH MUSIC EDUCATIONS; THE OPINION OF THE STUDENTS BY ACCOMPANYING OF 4TH DEGREE STUDENTS TO THE SCHOOL SONGS WITH PIANO, THEIR KNOWLEDGE AND ABILITIES

(M.S Thesis)

Serra Karaman

GAZI UNIVERSITY

INSTITUTE OF EDUCATIONAL SCIENCES

July, 2018

ABSTRACT

According to GÜGEF, a program entered into force in 2014-2015 with the purpose to contribute the knowledge and skill's of 4th degree students to accompany with piano to the school songs by the gained knowledges and skills of the students. For this purpose, in this study, survey's and sector scanning's has been used by data collecting and classifing and quantifing the collected data. Descriptive statistical methods and techniques have been used in analyzing the collected data for a descriptive research, but the "frequency" (f), "percentages" (%) and the average of the ratios have been used as the side distributions of the central distribution measures. Findings were first shown in tabular form, followed by verbal expressions. The results, which have been collected from findings were summarized, discussed and various suggestions were purchased. As a result of obtained findings; It has been found out that 60% of the students had 2 years, 20% had 3 years and remaning 20% had 4 years of piano classes. From the stantpoint of context of the lessons, it has been found out that the music instructor seems to have enough knowledge and skills to accompany the school syllabus and sufficiently satisfying in terms of being able to accompany the school songs with the piano in the music lesson. It was determined that

students, who have been integrated into the sample, were found to be accompanied by “piano” in the first place and “guitar” in the second place in music lesssons.

Key Words : Music education, piano, harmony - contourpoint - accompaniment, school songs, accompaniment
Page Number : 55
Supervisor : Dr. Lecturer Selçuk Bilgin

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU i
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI ii
JÜRİ ONAY SAYFASI iii
TEŞEKKÜR iv
ÖZ v
ABSTRACT vii
İÇİNDEKİLER ix
TABLOLAR LİSTESİ xi
SİMGE VE KISALTMALAR LİSTESİ xiv
BÖLÜM I 1
GİRİŞ 1
1.1. Problem Durumu 2
1.2. Alt Problemler 3
1.3. Araştırmanın Amacı 4
1.4. Araştırmanın Önemi 4
1.5. Sayıltılar 4
1.6. Sınırlılıklar 5
1.7. Hipotezler 5
1.8. Tanımlar 5
BÖLÜM II 6
KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR 6
BÖLÜM III 11
YÖNTEM 11
3.1. Araştırmanın Modeli 11
3.2. Evren ve Örneklem 11

3.3. Verilerin Toplanması **13**
3.4. Verilerin İşlenmesi ve Çözümlenmesi **13**
BÖLÜM IV **15**
BULGULAR VE YORUM **15**
4.1. Müzik Öğretmeni Adaylarının Piyano Eğitiminde Kazandıkları Bilgi ve Becerilerin Okul Şarkılarının Eşliklenmesi İçin Yeterlilik Durumuna İlişkin Görüşleri **15**
4.2. Müzik Öğretmeni Adaylarının "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" Eğitiminde Kazandıkları Bilgi ve Becerilerin Okul Şarkılarının Eşliklenmesi İçin Yeterlilik Durumlarına İlişkin Görüşleri **29**
4.3. Müzik Öğretmeni Adaylarının Diğer Alan Dersinde Kazandıkları Bilgi ve Becerilerin Okul Şarkılarının Eşliklenmesi İçin Yeterlilik Durumlarına İlişkin Görüşleri **34**
BÖLÜM V **44**
SONUÇ VE ÖNERİLER **44**
5.1. Sonuç **44**
5.2. Öneriler **44**
KAYNAKLAR **45**
EKLER **47**
Ek 1. GÜGEF Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 2014-2015'te Yürürlüğe Giren Programa Tabii Lisans 4 Öğrencilerinin Okul Şarkılarına Piyano ile Eşlik Edebilme Bilgi ve Becerilerine İlişkin Görüşleri Anketi **48**
Ek 2. GÜGEF Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Ders Tanımları **54**

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. *Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin Aldıkları Bireysel Çalgı Eğitimine Göre Dağılım Durumu* 12
Tablo 2. *Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin Aldıkları "Piyano Eğitimi" Süresine Göre Dağılım Durumu* 15
Tablo 3. *Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin Öğrenimini Gördüğü Bireysel Çalgı Eğitimini Müzik Eğitiminde Hangi Amaç İçin Kullanabileceklerine İlişkin Görüşleri* 16
Tablo 4. *Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin Öğrenimini Gördüğü "Piyano Eğitimi"ni Müzik Eğitiminde Hangi Amaç İçin Kullanabileceklerine İlişkin Görüşleri* 17
Tablo 5. *Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin "Piyano Eğitimi"nde Kazandıkları Bilgi ve Becerilerin Müzik Öğretmeni Adayının İhtiyacına Uygunluk Durumlarına İlişkin Görüşleri* 18
Tablo 6. *Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin "Piyano Eğitimi" Kapsam ve İçerik Bakımından Müzik Öğretmeni Adayının Okul Şarkılarının Eşliklenmesine Yönelik Bilgi ve Becerisini Geliştirmeye İlişkin Görüşleri* 19
Tablo 7. *Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin "Piyano Eğitimi"ne Ayrılan Sürenin Müzik Öğretmeni Adayının Okul Şarkılara Piyano ile Eşlik Yapma Bilgi ve Becerisini Geliştirmeye Hangi Yönde Etkili Olduğuna İlişkin Görüşleri* 20
Tablo 8. *Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin Müzik Dersinde Öğretecekleri Okul Şarkılarına Piyano ile Eşlik Yapabilme Bakımından Yeterlilik Durumlarına İlişkin Görüşleri* 21
Tablo 9. *Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin İlk Defa Notasıyla Karşılaştığı Ezgiye (Deşifre) Piyano ile Eşlik Yapabilme Bakımından Yeterlilik Durumlarına İlişkin Görüşleri* 22
Tablo 10. *Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin Akor Şifreleri Verilmiş Bir Ezgiye Piyano ile Eşlik Yapabilme Bakımından Yeterlilik Durumlarına İlişkin Görüşleri* 23
Tablo 11. *Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin "Piyano Eğitimi" Repertuvarında Yer Alan Eserlerdeki Eşlik Modellerinin, Okul Şarkılarının Eşliklenmesinde de, Kullanabileceğine Yönelik Bilgilendirilmelerine İlişkin Görüşleri* 24
Tablo 12. *Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin İstiklal Marşı'nın Piyano Eşliğini Çalabilmeleri Bakımından Yeterlilik Durumlarına İlişkin Görüşleri* 25
Tablo 13. *Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin Eğitim Müziğinde Kullanılan Marşların Piyano Eşliğini Çalabilmeleri Bakımından Yeterlilik Durumlarına İlişkin Görüşleri* 26
Tablo 14. *Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin "Piyano Eğitimi", Bireysel Çalgılar İçin Yazılmış Olan Eserlerin Eşliklerini Yapabilme Bakımından Yeterlilik Durumlarına İlişkin Görüşleri* 27

Tablo 15. *Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin "Piyano Eğitimi", Eğitim Müziği Amaçlı Yazılmış Koro Eserlerinin Eşliklerini Yapabilmeleri Bakımından Yeterlilik Durumlarına İlişkin Görüşleri* 28
Tablo 16. *Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin Aldıkları "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" Eğitimi Süresine Göre Dağılım Durumu* 29
Tablo 17. *Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin Aldıkları "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" Eğitiminin Kapsam ve İçerik Bakımından Müzik Öğretmeni Adaylarının Okul Şarkılarına Piyano ile Eşlik Yapma Bilgi ve Becerilerini Geliştirmesine İlişkin Görüşleri* 30
Tablo 18. *Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin Aldıkları "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" Dersindeki Öğrenci Yoğunluğunun Dersin Hedeflerinde Ön Görülen Davranışların Kazanılmasına Ne Yönde Etki Ettiğine İlişkin Görüşleri* 31
Tablo 19. *Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" Eğitimine Ayırılan Süreyi Müzik Öğretmeni Adayının Okul Şarkılarına Piyano ile Eşlik Yapma Bilgi ve Becerilerini Geliştirmesine İlişkin Görüşleri* 32
Tablo 20. *Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin Okul Şarkılarına Piyano İle Eşlik Yapmaya Yönelik Uygulamalı Çalışmalara "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" Derslerinde Ne Ölçüde Yer Verildiğine İlişkin Görüşleri* 33
Tablo 21. *Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin "Elektronik Org Eğitimi" Dersini Alma Durumları* 34
Tablo 22. *Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin Aldıkları "Elektronik Org Eğitimi" Kapsam Ve İçerik Bakımından Müzik Öğretmeni Adayının Okul Şarkılarının Eşliklenmesine Yönelik Bilgi Ve Becerilerini Geliştirmeye İlişkin Görüşleri* 35
Tablo 23. *Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin "Elektronik Org Eğitimi" İle Okul Şarkılarına Eşlik Etme Bakımından Yeterlilik Durumlarına İlişkin Görüşleri* 36
Tablo 24. *Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin Piyano ile Eşlik Çalma Dersinde, Piyano Eşliği Yapılmış Çalınması ve İncelenmesi Gerekli Okul Şarkısı Örneklerine Ne Ölçüde Verildiğine İlişkin Görüşleri* 37
Tablo 25. *Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin Piyano ile Eşlik Çalma Dersinde, "Piyano Eğitimi" Repertuvarında Yer Alan Eserlerdeki Eşlik Modellerinin, Okul Şarkılarının Eşliklenmesinde de Kullanabileceğine Yönelik Bilgilendirmelere Ne Ölçüde Yer Verildiğine İlişkin Görüşleri* 38
Tablo 26. *Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" Eğitiminde Kazanılan Bilgi ve Becerilerinin "Piyano ile Eşlik Çalma" Dersinde Okul Şarkılarının Eşliklenmesinde de Kullanabileceğine Yönelik Bilgilendirmelere Ne Ölçüde Yer Verildiğine İlişkin Görüşleri* 39
Tablo 27. *Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin "Bireysel Ses Eğitimi" Repertuvarında Yer Alan Eserlerdeki Eşlik Modellerinin, Okul Şarkılarının Eşliklenmesinde de Kullanabileceğine Yönelik Bilgilendirmelere Ne Ölçüde Yer Verildiğine İlişkin Görüşleri* 40
Tablo 28. *Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin Bireysel Çalgı Repertuvarında Yer Alan Eserlerdeki Eşlik Modellerinin, Okul Şarkılarının Eşliklenmesinde de Kullanabileceğine Yönelik Bilgilendirmelere Ne Ölçüde Yer Verildiğine İlişkin Görüşleri* 41

Tablo 29. *Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin "Müziksel İşitme ve Yazma" Dersinde Yer Alan Solfej Eşlik Modellerinin, Okul Şarkılarının Eşliklenmesinde de Kullanabileceğine Yönelik Bilgilendirmelere Ne Ölçüde Yer Verildiğine İlişkin Görüşleri* 42
Tablo 30. *Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin Müzik Dersinde Eşlik Çalgısı Olarak Kullanmaya En Uygun Çalgıya İlişkin Görüşleri* 43

SİMGE VE KISALTMALAR LİSTESİ

%	Yüzde
f	Frekans
GÜGEF	Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi
s	sayfa

BÖLÜM I

GİRİŞ

Araştırmanın temelini oluşturan Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalında 2014-2015 yılı itibariyle dersler genel kültür alan bilgisi ve meslek bilgisi olarak yer almaktadır. Bu dersleri alan müzik öğretmen adaylarından beklentiler, ilköğretim ve ortaöğretime yönelik genel eğitiminin hedeflerine uygun olarak başta ders içi olmak üzere ders dışı, okul içi ve dışındaki tüm müziksel etkinlikleri, verimli ve etkili bir şekilde yürütecek bilgi ve beceriye sahip bir birey olmalarıdır.

Müzik eğitim anabilim dallarında alan dersleri içerisinde yer alan çalgılar piyano, yaylı çalgılar (keman, viyola, viyolonsel, kontrbas), nefesli çalgılar (yan flüt, klarnet, trompet, obua, fagot, blok flüt vb.) gitar, bağlama, ud, ney vb. çalgılardır.

Müzik öğretmeninin müzik dersinde etkili olabilmesi bir ya da birkaç çalgıyı yeterince iyi çalabilmesine bağlıdır. Bir çalgının derste iyi kullanılmasının etkinliği tartışılmaz durumdadır.

Müzik öğretmenleri çalgılarını sınıfta solfej eğitimi yaparken yardımcı, dinleti yaparak ve şarkılara eşlik ederekte beğeni eğitiminin bir gereği olan bir araç olarak kullanır. Bu durum müzik eğitiminde kullanılan çalgıların, müzik eğitiminde öğretici ve estetik amaçlara göre işlevlerinin olduğunu ortaya koymaktadır (Bilgin, 1998, s. 20).

Piyano, müzik eğitimcileri tarafından, müziği çalma, dinleme ve okuma becerilerine kazanma, müziği anlama, müzik bilgisi oluşturma ve diğer müzik çalışmalarına temel oluşturma bakımından, en evrensel ve en temel çalgı olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle, piyano eğitimi, müzik programlarının vazgeçilmez bir parçasıdır (Dağdeviren, 2006, s. 311).

Yönetken'e göre, sabit perdeli olması, ses sınırlarının genişliği, armonik-polifonik karaktere sahip, eşlik çalgısı olarak kullanıma uygunluğu, her çeşit çok sesli eserin indirgemesinin icra edilebilirliği, koral ve orkestral eserlerin çalınabilirliği ve eser analize elverişli olması bakımından piyano müzik eğitiminde, müzik öğretmeninin kullanacağı temel çalgıların başında gelmektedir.

Piyano ile yapılan eşliklerde, müzik öğretmenleri öğrencilerle beraber müzik yapmak, onları aynı tempo ve ton içinde tutmak yanında, şarkıyı söylerken öğrencilerin piyanoyu dinlemelerini sağlayarak onlara çok seslilik duygusunu da kazandırmış olurlar (Zuckmayer ve diğer, 1976).
Ercan'a göre "Piyanosuyla okul şarkılarına eşlik edebilen, bizzat kendisi çalarak müzik dinletme gibi etkinliklerde bulunan öğretmen, dersini zevkle izlenir hale getirdiği gibi, öğrenciye de beğeni kazandırmış olacaktır." (Ercan, 1990, s. 33).

Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalında 2014-2015 eğitim-öğretim yılına kadar piyano eğitimi 3 yıl zorunlu, 1 yıl seçmeli olarak, "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" dersi ise 2. ve 3. sınıfta zorunlu okutulmaktaydı. 2014-2015 yılında eğitim-öğretim yılında yürürlüğe giren programda piyano eğitimi 2 yıl zorunlu, 2 yıl seçmeli, "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" dersi 1 yıl zorunlu ve 1.5 yıl seçmeli olarak yer almaktadır.

Her ne kadar yenilenen programa göre derslerin hedefleri belirlenmemiş olsa da bir önceki programa göre bu derslerin hedefleri tanım programla dönemlere göre belirlenmiştir (Ek. 1).

1.1. Problem Durumu

Eşlikli şarkı söyleme geleneği eğitim müziğinde istendik/beklendik yönde kullanılmalıdır. Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda piyano eğitimde sanatsal işlevi oldukça fazla olan eserler seslendirilirken ve/veya seslendirilmeye çalışılırken, mesleki müziksel alanda ve eğitim alanında kullanılacak eğitim müziği ve onun öğretilmesi için gerekli yöntem/metotlardan eşlikleme veya eşlikli okul şarkılarının seslendirilmesi göz ardı edilmemelidir. Verilen eşlikleme dersleri piyano eğitimiyle ve müziksel işitme okuma dersleriyle iç içe, birbirleriyle ilişkili ve eşgüdümsel olarak yürütülmelidir. Eğitim müziği alanında, müzik ders kitaplarında hiç olmamakla birlikte, yardımcı ders kitapları içlerinde çoğunlukla eşlikleri olmayan şarkılar bulunmaktadır. Yayınlanan eşlikli okul şarkıları,

marşlar, dağarcık kitapları gerek müzik öğretmenliği programı ana bilim dalı öğrencilerinin, gerekse müzik öğretmenlerinin dikkatini çekmemektedir. Bu ilgisizliğin temel nedenlerini eşlikli şarkıları çalamayacaklarını düşünmelerine ve bu amaca uygun eğitim almadıklarına bağlamak gerekmektedir. Yaratıcı eşliklemeyi başarmak için var olan eşlikli şarkıları analiz ederek çalmak başlangıç nokrası olarak görülebilir. Bu var olan eşlikleri çalmak için bir hazır bulunuşluğa ihtiyaç vardır ki, bu hazır bulunuşluk birinci ve ikinci sınıftaki piyano derslerinde tamamlanmalıdır. Bu dönemde piyano öğrencilerinin seslendirdikleri piyano modellerinin önemsenmesi ve yaratıcı eşliklerde kullanılacağından bahsedilmesi gerekmektedir (Dağdeviren, 2006, s. 311).

Bütün bu yaklaşımlar çerçevesinde Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında müzik alanına yönelik diğer derslerin yanı sıra okutulan "Piyano" ile "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" eğitiminde kazanılan bilgi ve becerilerin eşgüdümlü olarak, ders içi ve dışı etkinliklerde, müzik öğretmenleri tarafından kullanılması istenen ve beklenen bir durumdur. GÜGEF Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 2014-2015'te yürürlüğe giren programa göre zorunlu olarak 2 yıla indirilen "Piyano" dersi ile 2. Sınıfta 1 sene zorunlu ders olarak yeniden düzenlenen programda yer alan "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" dersinde kazanılan bilgi ve becerilerine okul şarkılarına piyano ile eşlik edebilme bilgi ve becerilerinin öğrenciler tarafından ne ölçüde kazanıldığı önem kazanmaktadır. Bu amaçla bu araştırmada problem cümlesi aşağıdaki gibi oluşturulmuştur. 2014-2015'te yürürlüğe giren programa tabi lisans 4 öğrencilerinin okul şarkılarına piyano ile eşlik edebilme bilgi ve becerilerine ilişkin görüşleri nelerdir?

1.2. Alt Problemler

2014-2015'te yürürlüğe giren programa tabi öğrenci görüşlerine göre;

1- Müzik öğretmeni adaylarının piyano eğitiminde kazandıkları bilgi ve becerileri okul şarkılarının eşliklenmesi için yeterli midir?
2- Müzik öğretmeni adaylarının "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" eğitiminde kazandıkları bilgi ve becerileri okul şarkılarının eşliklenmesi için yeterli midir?
3- Müzik öğretmeni adaylarının diğer alan derslerinde kazandıkları bilgi ve becerileri okul şarkılarını eşliklenmesi için yeterli midir?

1.3. Araştırmanın Amacı

Bu araştırma 2014-2015'te yürürlüğe giren programa tabi lisans 4 öğrencilerine uygulanan "Piyano" ile "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" eğitimi programının müzik öğretmenliği görevindeki görünümü saptamak, söz konusu derslerin uygulamaya dönük işlevselliğini artırmak ve bu dersler arası eşgüdümün sağlanmasına yardımcı olmak, okul şarkılarına piyano ile eşlik edebilme bilgi ve becerilerine ilişkin görüşlerini tespit etmek amacıyla planlanarak yürütülmüştür.

1.4. Araştırmanın Önemi

GÜGEF Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim dalında müzik alanına yönelik diğer derslerin yanı sıra okutulan "Piyano" ile "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" eğitiminde kazanılan bilgi ve becerilerin eşgüdümlü olarak, ders içi ve dışı etkinliklerde, müzik öğretmenleri tarafından kullanılması istenen ve beklenen bir durumdur. "Piyano" ile "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" eğitimi programlarının geliştirilmesine katkıda bulunması, müzik öğretmenlerinin müzik dersindeki şarkıları piyano ile eşlikleme de kullanabileceği, eşlik modellerini ortaya koyması, okul şarkılarına piyano eşliği yazacak besteci ve müzik öğretmenlerine yol göstermesi, bu derslerde öğrenilen bilgi ve becerilerin müzik öğretmenleri tarafından uygulamaya eşgüdümlü olarak ne ölçüde aktarılabildiği de oldukça önem kazanmaktadır.

1.5. Sayıltılar

1- Örneklemin evreni temsil ettiği,
2- Kullanılan veri toplama araçlarının bu araştırma amaçlarına uygun olduğu kaynak kitaplarda yer alan eşlik modellerinin, okul müzik eğitiminde kullanılabilecek modeller niteliği taşıdığı,
3- Veri toplama araçlarına verilen cevapların doğru ve samimi olduğu,
4- Lisans 4 öğrencilerinin belirli bir "Piyano" ile "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" eğitimi programdan geçerek başarılı olduğu,
5- Lisans 4 öğrencileri eşlik çalgısı olarak piyano kullandıkları varsayılmaktadır.

1.6. Sınırlılıklar

Bu araştırma;

1- GÜGEF Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı ile,

2- Program değişikliğine tabi Lisans 4 öğrencileriyle,

3- Eşlik çalgısı olarak piyano kullanımıyla

4- "Armoni – Kontpuan – Eşlikleme" dersiyle sınırlı tutulmuştur.

1.7. Hipotezler

1- Program içeriği ile öğrencilerin piyano ile eşlik edebilme düzeyleri arasında bir ilişki vardır.

2- Müzik öğretmenliği adayları okul şarkılarını armonik olarak analiz edebilmektedir.

3- Müzik öğretmenleri adayları armonik analiz yapılmış okul şarkılarına uygun eşlik modeli geliştirebilmektedir.

4- İlgili literatür de yer alan ve müzik öğretmenleri adaylarının müzik dersinde okul şarkılarını, piyano ve eşlikleme de kullanabileceği eşlik modellerine ilişkin görüşleri vardır.

1.8. Tanımlar

Müzik Eğitimi Programı: Temel amacı liseler ve ortaokullara, dolayısıyla ortaöğretim ve ilköğretim kurumlarına "müzik öğretmeni" yetiştirmek amacıyla hazırlanmış program (Say, 2010, s. 536).

Piyano: Büyük boyutlarda yapılmış telli, klavyeli çalgı (Say, 2010, s. 53).

Eşlik Çalma: Bir okul şarkısını anında eşlikleyerek ya da eşliklendirilmiş şeklini piyano ile çalma (Özen, 1998, s. 53).

Özgün Türk Okul Şarkısı: Türk bestecilerinin yarattığı, kaynağını halk müziğimizden alan okul şarkıları (Bilgin, 1998, s. 14).

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Eğitim, insanın kişisel ve sosyal yönlerden başarıya ulaşmasında temel araçtır. Toplumumuzda eğitimli insan denildiğinde akla sadece okuma-yazma bilen, aritmetik işlemleri yapabilen kişi gelmektedir. Bilgi toplumunda ise yaşamı sorgulayan, bildiklerini uygulayabilen, yaratıcı, yeniliğe açık, özgün, estetik yönü gelişmiş bireyler eğitimli insan olarak tanımlanır. Yaratıcılık bir toplumun en önemli değerlerinden biri olmalıdır. Bu açıdan toplumun özellikle kültürel anlamda kalkınmasında gelişim ve değişimin daimi olması gerekir (Yapıcı, 2015, s. 318).

Sanat, bireyin doğal, toplumsal ve sosyal çevresinden algıladıklarını kendi duygularıyla işleyerek kültürel çevresiyle iletişim kurabilmek için ürettiklerine yansıtmasıdır (Küçüköncü, 2006, s. 19).

Sanat eğitimi denilince eğitim ve öğretimi kapsayan bilimsel bir ilke anlaşılmalıdır. Sanatın çağımızda önemli rolü olmasına rağmen sanat ve sanat eğitimi ülkemizde ve dünyada hala tartışılan kavramlardır. Sanat, çağdaş yaşamın önemli gereksinimidir (Yapıcı, 2015, s. 318).

Bireyleri ve toplumları biçimlendirme, yönlendirme, değiştirme ve geliştirmede en etkili süreçlerin başında kuşkusuz eğitim gelmektedir (Uçan, 1980, s. 56).

"Eğitim" sözcüğü farklı görüşteki eğitimcilerce değişik biçimlerde tanımlana gelmiştir. Çeşitli tanımlar arasındaki temel ortak noktaları içeren ve eğitimciler arasında hızla benimseyip yaygınlaştığı görülen bir tanıma göre eğitim "bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir." (Uçan, 1982).

Sanat ise bireyin toplumsal ve sosyal çevresinden algıladıklarını, kendi duygularıyla işleyerek kültürel çevresiyle iletişim kurabilmek için ürettiklerine yansıtmasıdır (Küçüköncü, 2006, s. 19).

"Çağdaş eğitim bireylerin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel yönleriyle birer bütün halinde en uygun ileri düzeyde yetiştirilmelerini amaçlar. Bu anlamda eğitim "Bilim Eğitimi", "Sanat Eğitimi" ve "Teknik Eğitimi"nin bir bileşkesi olarak da görülebilmektedir (Uçan, 1982, s. 42).

Eğitimin üç ana boyutundan biri olan sanat eğitimi şu üç daldan oluşur.

1. Fonetik Sanatlar Eğitimi

2. Plastik Sanatlar Eğitimi

3. Dramatik Sanatlar Eğitimi

Müzik eğitimi, fonetik sanatlar eğitiminin ana dallarından ya da boyutlarından biri olarak kabul edilmektedir.

Her alanda olduğu gibi, müzik alanında da önerilen eğitim sistemleri, bireyin sanat eğilimlerine en doğru sağlıklı ve çağdaş bir yöntemle biçim vermeyi amaçlar. Böylece, belirli bir alanın eğitimi, genel eğitim ilkeleriyle bütünleşen, sonuç olarak da bireyi toplumun başarılı ve mutlu unsuru olarak hazırlayan özel bir yönteme kavuşturma amacını taşır (Uçan, 1982).

Müzik eğitimi, aslında bir bütün olmakla birlikte, çeşitli kollara ve her bir kol içinde dallara ayrılır. Çünkü müzik eğitimi, ağırlıklı olarak kapsanan temel davranış ve içerik, kullanılan araç gereç, izlenen yöntem ve teknik, gerçekleştirilen ortam ve düzey, öngörülen aşama ve süre bakımından, kendi içinde çeşitlilik gösterir ve her bir çeşide bağlı olarak değişik biçimlerde adlandırılır. Ancak, kolu ve süresi ne olursa olsun müzik eğitimi temelde, genel, özengen (amatör) ve mesleksel (profesyonel) olmak üzere üç ana amaca yönelik olarak düzenlenip gerçekleştirilir (Uçan, 1990).

Müzik eğitimi, genel müzik eğitiminden mesleki müzik eğitimine doğru gittikçe daralır, yoğunlaşır ve derinleşir; mesleki müzik eğitiminden genel müzik eğitimine doğru gittikçe açılır, seyrelir ve sığlaşır (Uçan, 1988).

Anayasa'da ve Milli Eğitim Temel Kanunu'nda esasları çizilen eğitim alanı içerisinde müzik eğitimine ilişkin kuralları ve ulaşılması istenen hedefi bir programla belirleyen Milli Eğitim Bakanlığı Müzik Dersi Öğretim Programı'nın amacı, 1739 sayılı Millî Eğitim

Temel Kanunu'nda ifade edilen Türk Millî Eğitimi'nin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri'ne uygun olarak öğrencilerin;

- Müzik yoluyla estetik yönünü geliştirmek,
- Duygu, düşünce ve deneyimlerini müzik yoluyla ifade etmelerine imkân sağlamak,
- Yaratıcılığını ve yeteneğini müzik yoluyla geliştirmek,
- Yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası müzik türlerini tanıyarak farklı kültürlere ait ögeleri zenginlik olarak algılamasını sağlamak,
- Kişilik ve öz güven gelişimlerine katkı sağlamak,
- Müzik aracılığıyla zihinsel becerilerinin gelişimini sağlamak,
- Müzik yoluyla bireysel ve toplumsal ilişkilerini geliştirmek,
- Müzik ile ilgili çalışmalarda bilişim teknolojilerinden yararlanmalarını sağlamak,
- Bireysel ve toplu olarak nitelikli farklı türlerde şarkı dinleme, söyleme ve enstrümanla çalma etkinliklerine katılımlarını sağlamak,
- Müziksel algı ve bilgilerini geliştirmek,
- Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanmalarını sağlamak,
- İstiklâl Marşı başta olmak üzere marşlarımızı özüne uygun olarak seslendirmelerini sağlamak,
- Müzik yoluyla sevgi, paylaşım ve sorumluluk duygularını geliştirmek,
- Millî birliğimizi, bütünlüğümüzü pekiştiren ve dünya ile bütünleşmemizi kolaylaştıran müzik kültürü ve birikimine sahip olmalarını sağlamak,
- Atatürk'ün Türk müziğinin gelişmesine ilişkin görüşlerini kavramak amaçlarına ulaşmalarının sağlanmasıdır (MEB, 2018).

"Genel Müzik Eğitimi" ile "Genel Müzik Eğitimcisi Yetiştirme" arasında doğrudan ve sımsıkı bir ilişki vardır. Çünkü, genel müzik eğitiminin en temel ve etkin iki öğesinden biri bu "eğitimi alan/gören birey" (öğrenci), diğeri ise bu "eğitimi veren/sağlayan birey" (öğretmen) olup, genel müzik eğitimi, temelde bu iki birey (öğrenci - öğretmen) arasındaki ilişkileri/etkileşimleri esas alan bir çerçeveye oturtulmaktadır.

Müzik Eğitimi'ni meslek olarak seçen kişilere Müzik Öğretmeni denir. Müzik Öğretmeni ders etkinliklerini düzenleyip uygulayan, ders dışı etkinlikleri hazırlayan, yöneten, çalan, söyleyen, bütün özellikleriyle örnek ve aktif bir kişidir.

Öğrenme-öğretme ortamının en önemli değişkenlerinden biri olan öğretmenlik işinin ise; sabır, ilgi, istek, özel bilgi, beceri ve yetenek gerektiren bir meslek olduğu söylenebilir.

Genel müzik eğitimcisi (Müzik Öğretmeni) bu bağlamda, bu çerçevede üstleneceği/yükümleneceği görevlerin gereklerine göre yetiştirilmeyi gerektirmektedir.

Genel müzik eğitimcisi yetiştirme işi yani mesleki müzik eğitimi Türkiye'deki üniversitelerin, eğitim fakültelerine bağlı güzel sanatlar eğitimi bölümlerinin, müzik eğitimi anabilim dalları, lisans programında geleceğin müzik öğretmenlerini yetiştirmenin yanı sıra, lisansüstü programlarda geleceğin müzik öğretim elemanlarını yetiştirme görevini de yerine getirmektedir (Kasap, 2006).

Müzik eğitimi temelde, bir müziksel davranış kazandırma veya bir müziksel davranış değişikliği oluşturma sürecidir. Bu süreçte daha çok, eğitim gören bireyin

(çocuğun/öğrencinin) kendi müziksel yaşantısı temel alınır, bu temelden yola çıkılarak, belirli amaçlar, doğrultusunda planlı ve yöntemli bir yol izlenir ve bu yolla belirli hedeflere erişilir. Müzik eğitimi yoluyla, birey ile çevresi, özellikle müziksel çevresi arasındaki iletişim ve etkileşim daha sağlıklı, daha düzenli, daha etkili ve daha verimli olması beklenir (Uçan, 1988, s. 94).

Toplum hayatını şekillendiren öğretmenlerdir. Öğretmenlik mesleğinin de ham maddenin insan olması, onu diğer bütün mesleklerden farklı ve üstün kılmaktadır. Zira insan; aklı, ruhu, bedeni ve nefsi ile oldukça değişik olduğu kadar da karmaşık bir yapı arz etmektedir. Müzik Eğitimcisi yetiştiren kurumlar mesleki yeterlilik açısından öğretmen adaylarını davranışsal anlamda çağın gereklerini ihtiva eden, öğrencileri anlamlandıracak donanımlar yükleyebilmelidir (Karabulut, 2015, s. 518).

Buradan da anlaşıldığı gibi müzik öğretmenliği eğitimi müzik öğretmenliği yeterliklerini kazandırma ve geliştirme sürecidir.

Türkiye'deki üniversitelerin, eğitim fakültelerine bağlı güzel sanatlar eğitimi bölümlerinin, müzik eğitimi anabilim dalları, lisans programında geleceğin müzik öğretmenlerini yetiştirmenin yanı sıra, lisansüstü programlarda geleceğin müzik öğretim elemanlarını yetiştirme görevini de yerine getirmektedir (Kasap, 2006, s. 5).

Şentürk (1994, s. 97) "Müzik Öğretmenliği Programındaki Uygulama Dersleri ve Çevre İlişkileri" adlı çalışmasında GÜGEF Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Bölümü son sınıfı öğrencilerine uygulanan anket sonuçlarına göre; adayların %55'i öğrencilik sürecinde aldıkları kuramsal bilgiler ile uygulama arasında ilişki kuramadıkları yönünde görüş bildirilmiştir.

Tuğcular (1992, s. 114) "Türkiye'de Müzik Öğretmenlerinin Müzik Eğitimi Bölümlerinde Aldıkları Çalgı Eğitiminin Müzik Öğretmenlerine Yansıması" konulu Yüksek Lisans tezinde, müzik öğretmenlerinin %50'sinin öğrettikleri ezgilere çalgı eşliği yapamadıklarını ortaya koymaktadır.

Özen (1998, s. 98) "GÜGEF Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Bölümü Son Sınıf Öğrencilerinin Piyanoyu Müzik Öğretmenliğinin Gerekleri Doğrultusunda Kullanma Becerileri" konulu Doktora tezinde son sınıf öğrencilerinin, yaklaşık %45'inin, "Öğrencilerin söylediği kolay okul şarkılarına piyano ile eşlik çalma" davranışı bakımından yetersiz olduğu belirlenmiş ve GÜGEF Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Bölümü Piyano Öğretim elemanlarının müzik öğretmeni adaylarının kazanması gereken 26

önemli davranış içinden "öğrencilerin söylediği kolay okul şarkılarını piyano ile eşlik çalma" ya %88'le 1. Sırada öncelik verdikleri, son sınıf öğrencilerinin ise kazanılması gereken önemli davranışlar arasında bu davranışa ilk on arasında yer verdikleri görülmüştür.

Brings, Burkhart, Kalamien, Kraft, Pershing (1979, s. 93) Keyboard Harmony adlı kitabında bir şarkıya eşlik çalışmaları; müziksel işitme yeteneği, müzikal çözümleme, armoni-kontrapunkt, eşlik yazımı bilgilerine ve bu amaçla yazılmış uygun örneklerin yeterince incelenip tüketilmesi ile yakından ilişkilidir. Armoni ve ezginin uyumlu ve seri şekilde bir araya getirilmesi, piyano ve değişik çalgılar ile şarkılara eşlik edilmesi müzik öğretmeninin bilgi ve becerilerini uygulamaya anında aktarmalarını gerektirmektedir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmada izlenen yöntem, yöntemin genel niteliği, evren ve örneklem ile araştırma için gerekli veriler; verilerin toplanmasına ilişkin bilgiler, toplanan verilerin işlenip çözümlenmesinde kullanılan istatiksel teknikler yer almaktadır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırma için gerekli nicel veriler GÜGEF Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Lisans 4 öğrencilerinin anket sorularına verdiği cevaplarla elde edilmiştir. Nicel araştırma ölçülebilir veri elde etmeyi amaçlayan ve verileri istatiksel tekniklerle analiz elde eden yaklaşımlardır. Bu araştırma nicel araştırmanın betimsel türüne girmektedir. Bireylerin bir olgu ve olayla ilgili olarak görüşlerinin, tutumlarının ve algılarının alındığı, olduğu ve olayların betimlemeye çalışıldığı ve durum tespiti yapılmaya çalışan bir araştırmadır.

3.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın çalışma evrenini; 2014-2015 öğretim yılında programa tabi tutulan GÜGEF Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalında 4. sınıfta okuyan 45 öğrenci oluşturmaktadır.

Bu araştırmanın örneklemini ise, ankete cevap vermek gönüllülük esasına dayandığı için 35 son sınıf öğrencisi cevap vermiş ve örneklemi bu 35 öğrenci oluşturmuştur. Örneklem grubu evrenin %78'ini oluşturmaktadır.

Tablo 1.

Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin Aldıkları Bireysel Çalgı Eğitimine Göre Dağılım Durumu

İstatistik	f	%
Keman	9	25.7
Viyola	2	5.7
Çello	4	11.5
Ud	-	-
Bağlama	4	11.5
Klarnet	1	2.85
Flüt	10	28.5
Piyano	2	5.7
Şan	2	5.7
Kanun	1	2.85
Diğer	-	-
Toplam	35	100

Tablo 1'de görüldüğü gibi bireysel çalgı eğitimi olarak öğrencilerin %25.7'si "Keman", %5.7'si "Viyola", %11.5'i "Çello", %11.5'i "Bağlama", %2.85'i "Klarnet", %28.5'i "Flüt", %5.7'si "Piyano", %5.7'si "Şan", %2.85'i ise "Kanun" olarak aldığı görülmektedir. Bu durumda öğrencilerin bireysel çalgı dersi olarak en çok "Keman" ve "Flüt" çalgılarının aldığı saptanmıştır. Bu durum çalgı dağılımı açısından okulun genel profilini yansıttığı söylenebilir.

3.3. Verilerin Toplanması

Araştırma için gerekli nicel veriler, GÜGEF Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Lisans 4 öğrencilerinin ankete verdikleri cevaplarla elde edilmiştir.

Anket, bu araştırmanın amaç ve süresine uygun bir veri toplama aracı olarak hazırlanıp uygulanmış ve Lisans 4 öğrencilerinin, "Piyano" ile "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" eğitiminde kazandıkları bilgi ve becerilerine ilişkin görüşlerini belirlemek için, gerekli verileri elde etmek amacıyla uygulanmıştır.

"Program Analizi" ile, araştırma için gerekli olan verilerin bir bölümü elde edilmiş, "Kaynak Tarama" ise, araştırmanın dayanacağı temel gerçekleri saptamak ve kuramsal temeli oluşturmak amacıyla izlenen bir teknik olarak düşünülmüş ve gerçekleştirilmiştir.

3.4. Verilerin İşlenmesi ve Çözümlenmesi

Bu araştırmada anket kaynak ve belgesel tarama gibi veri toplama araçlarıyla elde edilen veriler çetelenerek gruplandırılarak ve nicelleştirilmiştir. Betimsel bir araştırma için toplanmış olan verilerin çözümlenerek değerlendirilmesinde, betimsel istatiksel yöntem ve tekniklerine başvurulmuş ancak merkezi dağılım ölçülerinin yan dağılımları olarak "frekans" (f), "yüzdelikler" (%) ve oranların ortalamalarından yararlanılmıştır.

Hazırlanan taslak anket önce 6 kişilik öğrenci grubuna uygulanmak suretiyle alınan sonuçları denemeye katılanlarla ilgili uzman kişilerin görüşleri ve bu görüşler doğrultusunda geliştirilmesiyle son şeklini almıştır.

Böylece geliştirilen anketlerde ilgililerine hitaben araştırmanın amacına yönelik kısa bilgi sunulmuş ve anketlerin nasıl doldurulacağına ilişkin yönergeye yer verilmiştir.

Açıklamalar, yönerge, soru bölümlerinin oluşturduğu anket, GÜGEF Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Lisans 4 öğrencileri üzerinde uygulanmak üzere, tek bir form halinde hazırlanmış ve öğrencilere 30 soru sorulmuştur.

Araştırmada, "Piyano" ile "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" eğitiminde kazanılan bilgi ve becerilerin eşgüdümlü olarak müzik öğretmeni adaylarının okul şarkılarına piyano ile eşlik edebilmelerine, nasıl ve ne ölçüde yansıtıldığını belirlemek için gerekli verilerin bir bölümünü elde etmek amacıyla hazırlanan ankette sorular sistemli bir biçimde

oluşturulmuştur. Buna göre, çoktan seçmeli bir soru için kendi içinde derecelendirilmiş 5'li likert ölçek tipi kullanılmıştır.

Seçenek a) Tamamen
Seçenek b) Büyük ölçüde
Seçenek c) Kısmen
Seçenek d) Çok az
Seçenek e) Hiç

Yukarıdaki nitelemeyi verebilecek seçeneklerden birini işaretlemek durumunda olan öğrenci, işaretlemiş olduğu seçenek sayesinde, seçeneğin yer aldığı soru ile elde edilmek istenen tercihini boyutunda bir derecelemeye tabi olmaktadır.

4. ve 5. sorularda derecelendirmeye gidilmiş ve seçeneklerin derecelendirilerek yazılması istenmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, toplanmış olan verilerin, araştırmanın problemi çerçevesinde çözümlenmesiyle elde edilen bulgulara ve bunların yorumlarına yer verilmiştir. Bulgular önce tablolar halinde gösterilmiş ve ardından sözel olarak ifade edilmiştir. Bulgulardan çıkan sonuçlar özetlenmiş, tartışılmış ve çeşitli önerilerde bulunulmuştur. Araştırmanın alt problemleri ayrı başlıklar içerisinde değerlendirilmiştir.

4.1. Müzik Öğretmeni Adaylarının Piyano Eğitiminde Kazandıkları Bilgi ve Becerilerin Okul Şarkılarının Eşliklenmesi İçin Yeterlilik Durumuna İlişkin Görüşleri

Tablo 2.

Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin Aldıkları "Piyano Eğitimi" Süresine Göre Dağılım Durumu

İstatistik	f	%
2 yıl	21	60
3 yıl	7	20
4 yıl	7	20
Toplam	35	100

Tablo 2'de görüldüğü gibi "Piyano Eğitimi"ni öğrencilerin %60'ı 2 yıl, %20'si 3 yıl, geri kalan %20'si ise 4 yıl aldığı görülmektedir.

3. ve 4. yıllardaki "Piyano Eğitimi"nin süresinin azalmasının sebebinin piyano eğitiminin 2 yıl zorunlu, diğer yıllar seçmeli ders olmasından kaynaklandığı söylenebilir.

Tablo 3.

Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin Öğrenimini Gördüğü Bireysel Çalgı Eğitimini Müzik Eğitiminde Hangi Amaç İçin Kullanabileceklerine İlişkin Görüşleri

	Ezgiye Eşlik		Ezgiye Destek		Kulak Eğitimi		Dinleti (Beğeni Eğitimi)		Tören/Gösteri	
İstatistik	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
	n=28		n=28		n=28		n=28		n=28	
1	8	28.57	9	**32.15**	7	25	2	7.14	3	10.74
2	9	**32.15**	7	25	2	7.14	5	17.86	4	14.25
3	3	10.71	5	17.86	4	14.28	7	25	9	**32.15**
4	3	10.71	5	17.86	7	25	8	**28.57**	5	17.86
5	5	17.86	2	7.13	8	**28.58**	6	21.43	7	25
TOPLAM	28	100	28	100	28	100	28	100	28	100

Tablo 3'te görüldüğü gibi öğrenimini gördüğü Bireysel Çalgı Eğitimi'ni müzik eğitiminde hangi amaç için kullanabileceklerine ilişkin olarak öğrencilerin %32.15'i "Ezgiye Destek" 1. sırada, %32.15'i "Ezgiye Eşlik" 2. sırada, %32.15'i "Tören/Gösteri" 3. sırada, %28.57'si "Dinleti" (Beğeni Eğitimi) 4. sırada, %28.58'i "Kulak Eğitimi" 5. sırada olarak görüş bildirmişlerdir.

Bilindiği gibi müzik dersi hedeflerine ulaşmasında okul şarkıları büyük önem taşımaktadır. Tablo 3'te görüldüğü gibi müzik öğretmeni adayları bireysel çalgıları daha çok "Ezgiye Destek" ve "Ezgiye Eşlik" olarak kullanılmaktadır.

Tablo 4.

Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin Öğrenimini Gördüğü "Piyano Eğitimi"ni Müzik Eğitiminde Hangi Amaç İçin Kullanabileceklerine İlişkin Görüşleri

	Ezgiye Eşlik		Ezgiye Destek		Kulak Eğitimi		Dinleti (Beğeni Eğitimi)		Tören/Gösteri	
İstatistik	f	%	f	%	f	%	F	%	f	%
	n=28		n=28		n=28		n=28		n=28	
1	14	**50**	2	3.57	10	42.86	2	3.57	-	-
2	8	28.57	10	**35.7**	8	28.57	2	7.16	-	-
3	3	10.71	8	**35.7**	10	28.57	2	7.16	5	17.86
4	1	3.57	5	14.32	-	-	8	32.11	14	**50**
5	2	7.15	3	10.71	-	-	14	**50**	8	32.14
TOPLAM	28	100	28	100	28	100	28	100	28	100

Tablo 4'te görüldüğü gibi öğrenimini gördüğü "Piyano Eğitimi"ni müzik eğitiminde hangi amaç için kullanabileceklerine ilişkin olarak öğrencilerin %50'si "Ezgiye Eşlik" 1. sırada, %35.7'si "Ezgiye Destek" 2. ve 3. sırada, %50'si "Tören/Gösteri" 4. sırada, %50'si "Dinleti (Beğeni Eğitimi)" 5. sırada olarak görüş bildirmiştir.

Müzik dersi hedeflerine ulaşmasında okul şarkıları büyük önem taşımaktadır. Tablo 3'te de görüldüğü gibi müzik öğretmeni adayları bireysel çalgıları daha çok "Ezgiye Eşlik" olarak kullanabilecekleri görüşünde olduğu söylenebilir.

Tablo 5.

Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin "Piyano Eğitimi"nde Kazandıkları Bilgi ve Becerilerin Müzik Öğretmeni Adayının İhtiyacına Uygunluk Durumlarına İlişkin Görüşleri

Eğitim Süresi	4 YIL n=7		3 YIL n=7		2 YIL n=21	
İstatistik	f	%	f	%	f	%
Tamamen	7	100	1	14.3		
Büyük Ölçüde			6	85.7	11	52.38
Kısmen					6	28.57
Çok Az					4	19.05
Hiç						
TOPLAM	7	100	7	100	21	100

Tablo 5'te görüldüğü gibi "Piyano Eğitimi"nde kazandıkları bilgi ve becerilerin müzik öğretmeni adayının ihtiyacına uygunluk durumuna ilişkin olarak 4 yıl "Piyano Eğitimi" alan öğrencilerin %100'ü "Tamamen", 3 yıl "Piyano Eğitimi" alan öğrencilerin %14.3'ü "Tamamen", %85.7'si "Büyük Ölçüde", 2 yıl "Piyano Eğitimi" alan öğrencilerin %52.38'i "Büyük Ölçüde", %28.57'si "Kısmen", %19.05'i ise "Çok Az" olarak görüş bildirmişlerdir.

Tablo 6.

Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin "Piyano Eğitimi" Kapsam ve İçerik Bakımından Müzik Öğretmeni Adayının Okul Şarkılarının Eşliklenmesine Yönelik Bilgi ve Becerisini Geliştirmeye İlişkin Görüşleri

Eğitim Süresi	4 YIL n=7		3 YIL n=7		2 YIL n=21	
İstatistik	f	%	F	%	f	%
Tamamen	4	57.14				
Büyük Ölçüde	3	42.86	7	100	2	9.53
Kısmen					10	47.62
Çok Az					7	33.32
Hiç					2	9.53
TOPLAM	7	100	7	100	21	100

Tablo 6'da görüldüğü gibi örneklemi oluşturan öğrencilerin "Piyano Eğitimi", kapsam ve içerik bakımından müzik öğretmeni adayının okul şarkılarının eşliklenmesine yönelik bilgi ve becerisini geliştirmeye ilişkin olarak 4 yıl "Piyano Eğitimi" alan öğrencilerin %57.14'ü "Tamamen", %42.86'sı "Büyük ölçüde", 3 yıl "Piyano Eğitimi" alan öğrencilerin %100'ü, "Büyük Ölçüde", 2 yıl "Piyano Eğitimi" alan öğrencilerin %9.53'ü "Büyük Ölçüde", %47.62'si "Kısmen", %33.32'si "Çok Az", %9.53'ü ise "Hiç" olarak görüş bildirmişlerdir.

Tablo 7.

Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin "Piyano Eğitimi"ne Ayrılan Sürenin Müzik Öğretmeni Adayının Okul Şarkılara Piyano ile Eşlik Yapma Bilgi ve Becerisini Geliştirmeye Hangi Yönde Etkili Olduğuna İlişkin Görüşleri

Eğitim Süresi	4 YIL n=7		3 YIL n=7		2 YIL n=21	
İstatistik	f	%	f	%	f	%
Tamamen	1	14.28				
Büyük Ölçüde	6	85.72	6	85.72		
Kısmen			1	14.28	7	33.33
Çok Az					11	52.39
Hiç					3	14.28
TOPLAM	7	100	7	100	21	100

Tablo 7'de görüldüğü gibi örneklemi oluşturan öğrencilerin "Piyano Eğitimi"ne ayrılan sürenin müzik öğretmeni adayının okul şarkılara piyano ile eşlik yapma bilgi ve becerisini geliştirmeye ilişkin olarak 4 yıl "Piyano Eğitimi" alan öğrencilerin %14.28'i "Tamamen", %85.72'si "Büyük ölçüde", 3 yıl "Piyano Eğitimi" alan öğrencilerin %85.72'si "Büyük Ölçüde", %14.28'i "Kısmen", 2 yıl "Piyano Eğitimi" alan öğrencilerin %33.33'ü "Kısmen", %52.39'u "Çok Az", %14.28'i ise "Hiç" olarak görüş bildirmişlerdir.

Bu durumda tablo 5, 6 ve 7'de görüldüğü gibi "Piyano Eğitimi"ne ayrılan süre arttıkça ders içeriğinin ve kazanılan bilgi ve becerilerin müzik öğretmeni adayının şarkılara piyano ile eşlik yapmasını geliştirdiği söylenebilir.

Tablo 8.

Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin Müzik Dersinde Öğretecekleri Okul Şarkılarına Piyano ile Eşlik Yapabilme Bakımından Yeterlilik Durumlarına İlişkin Görüşleri

Eğitim Süresi	4 YIL n=7		3 YIL n=7		2 YIL n=21	
İstatistik	f	%	f	%	f	%
Tamamen	4	57.14				
Büyük Ölçüde	3	42.86	7	100	2	9.52
Kısmen					15	71.44
Çok Az					2	9.52
Hiç					2	9.52
TOPLAM	7	100	7	100	21	100

Tablo 8'de görüldüğü gibi örneklemi oluşturan öğrencilerin müzik dersinde öğretecekleri okul şarkılarına piyano ile eşlik yapabilme bakımından yeterlilik durumlarına ilişkin olarak 4 yıl "Piyano Eğitimi" alan öğrencilerin %57.14'ü "Tamamen", %42.86'sı "Büyük Ölçüde", 3 yıl "Piyano Eğitimi" alan öğrencilerin %100'ü "Tamamen", 2 yıl "Piyano Eğitimi" alan öğrencilerin %9.52'si "Büyük Ölçüde", %71.44'ü "Kısmen", %9.52'si ise "Çok Az", %9.52'si "Hiç" olarak görüş bildirmişlerdir.

Bu durum Tablo 5, 6, ve 7'de olduğu gibi "Piyano Eğitimi"nin süresi arttıkça örneklemi oluşturan öğrencilerin müzik dersinde öğretecekleri okul şarkılarına piyano ile eşlik yapabilme bakımından yeterlilik durumlarının arttığı görüşünde oldukları söylenebilir.

Bu durum ayrıca Tablo 16'daki durum da göz önünde bulundurulup yorumlanırsa, 1 yıl "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" dersi alan bir öğrenci "Piyano Eğitimi"ni 2 yıldan sonra bırakıp başka bir alana yöneliyorsa, öğrenci yeterli bilgi ve beceri ile donanmadığı için dersler arası eşgüdümün sağlanamadığı, bilgi ve becerilerin uygulamaya yeterince yansıtılmadığı söylenebilir.

Tablo 9.

Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin İlk Defa Notasıyla Karşılaştığı Ezgiye (Deşifre) Piyano ile Eşlik Yapabilme Bakımından Yeterlilik Durumlarına İlişkin Görüşleri

Eğitim Süresi	4 YIL n=7		3 YIL n=7		2 YIL n=21	
İstatistik	f	%	f	%	f	%
Tamamen	3	42.84				
Büyük Ölçüde	4	57.16	6	85.72		
Kısmen			1	14.28	14	66.66
Çok Az					5	23.8
Hiç					2	9.54
TOPLAM	7	100	7	100	21	100

Tablo 9'da görüldüğü gibi örneklemi oluşturan öğrencilerin ilk defa notasıyla karşılaştığı ezgiye (deşifre) piyano ile eşlik yapabilme bakımından yeterlilik durumlarına ilişkin olarak 4 yıl "Piyano Eğitimi" alan öğrencilerin %42.84'ü "Tamamen", %57.16'sı "Büyük Ölçüde", 3 yıl "Piyano Eğitimi" alan öğrencilerin %85.72'si "Büyük Ölçüde", %14.28'i "Kısmen", 2 yıl "Piyano Eğitimi" alan öğrencilerin %66.66'sı "Kısmen", %23.8'i "Çok Az", %9.54'ü ise "Hiç" olarak görüş bildirmişlerdir.

Bu durumda "Piyano Eğitimi" süresi arttıkça örneklemi oluşturan müzik öğretmeni adaylarının ilk defa notasıyla karşılaştığı ezgiye (deşifre) piyano ile eşlik yapabilme bakımından öğrencilerin kendilerini yeterli gördüğü söylenebilir.

Tablo 10.

Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin Akor Şifreleri Verilmiş Bir Ezgiye Piyano ile Eşlik Yapabilme Bakımından Yeterlilik Durumlarına İlişkin Görüşleri

Eğitim Süresi		4 YIL n=7		3 YIL n=7		2 YIL n=21
İstatistik	f	%	f	%	f	%
Tamamen	7	100				
Büyük Ölçüde			7	100	7	33.33
Kısmen					10	47.61
Çok Az					2	9.52
Hiç					2	9.52
TOPLAM	7	100	7	100	21	100

Tablo 10'da görüldüğü gibi örneklemi oluşturan öğrencilerin akor şifreleri verilmiş bir ezgiye piyano ile eşlik yapabilme bakımından yeterlilik durumuna ilişkin olarak 4 yıl "Piyano Eğitimi" alan öğrencilerin %100'ü "Tamamen", 3 yıl "Piyano Eğitimi" alan öğrencilerin %100'ü "Büyük Ölçüde", 2 yıl "Piyano Eğitimi" alan öğrencilerin %33.33'ü "Büyük Ölçüde", %47.61'i "Kısmen", %9.52'si "Çok Az", %9.52'si ise "Hiç" olarak görüş bildirmişlerdir.

Bu durumda "Piyano Eğitimi" süresi arttıkça akor şifreleri verilmiş bir ezgiye piyano ile eşlik yapabilme bakımından öğrencilerin kendilerini yeterli gördüğü söylenebilir.

Tablo 11.

Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin "Piyano Eğitimi" Repertuvarında Yer Alan Eserlerdeki Eşlik Modellerinin, Okul Şarkılarının Eşliklenmesinde de, Kullanabileceğine Yönelik Bilgilendirilmelerine İlişkin Görüşleri

Eğitim Süresi		4 YIL n=7		3 YIL n=7		2 YIL n=21
İstatistik	f	%	f	%	f	%
Tamamen	3	42.84				
Büyük Ölçüde	4	57.16	6	85.72		
Kısmen			1	14.28	13	61
Çok Az					4	19.05
Hiç					4	19.05
TOPLAM	7	100	7	100	21	100

Tablo 11'de görüldüğü gibi örneklemi oluşturan öğrencilerin "Piyano Eğitimi" repertuvarında yer alan eserlerdeki eşlik modellerinin, okul şarkılarının eşliklenmesinde de, kullanabileceğine yönelik bilgilendirilmelerine ilişkin olarak 4 yıl "Piyano Eğitimi" alan öğrencilerin %42.84'ü "Tamamen", %57.16'sı "Büyük Ölçüde", 3 yıl "Piyano Eğitimi" alan öğrencilerin %85.72'si "Büyük Ölçüde", %14.28'i "Kısmen", 2 yıl "Piyano Eğitimi" alan öğrencilerin %61'i "Kısmen", %19.05'i "Çok Az", %19.05'i ise "Hiç" olarak görüş bildirmişlerdir.

Bu durumda "Piyano Eğitimi" süresi arttıkça "Piyano Eğitimi" repertuvarında yer alan eserlerdeki eşlik modellerinin, okul şarkılarının eşliklenmesinde de, kullanabileceğine yönelik öğrencilerin bilgilendirildiği söylenebilir.

Tablo 12.

Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin İstiklal Marşı'nın Piyano Eşliğini Çalabilmeleri Bakımından Yeterlilik Durumlarına İlişkin Görüşleri

Eğitim Süresi	4 YIL n=7		3 YIL n=7		2 YIL n=21	
İstatistik	f	%	f	%	f	%
Tamamen	7	100	2	28.6		
Büyük Ölçüde			5	72.4		
Kısmen					17	80.96
Çok Az					3	14.28
Hiç					1	4.76
TOPLAM	7	100	7	100	21	100

Tablo 12'de görüldüğü gibi örneklemi oluşturan öğrencilerin İstiklal Marşı'nın piyano eşliğini çalabilmelerine ilişkin olarak 4 yıl "Piyano Eğitimi" alan öğrencilerin %100'ü "Tamamen", 3 yıl "Piyano Eğitimi" alan öğrencilerin %28.6'sı "Tamamen", %72.4'ü "Büyük Ölçüde", 2 yıl "Piyano Eğitimi" alan öğrencilerin %80.96'sı "Kısmen", %14.28'i "Çok Az", %4.76'sı ise "Hiç" olarak görüş bildirmişlerdir.

Bu durumda "Piyano Eğitimi" süresi arttıkça İstiklal Marşı'nın piyano eşliğini çalma bakımından öğrencilerin kendilerini yeterli gördüğü söylenebilir. Ancak her müzik öğretmeni adayının milli marşımız olan İstiklal Marşı'nın eşliğini çalması beklenen bir durumdur. Tablo 12'de görüldüğü gibi 2 yıl "Piyano Eğitimi" alan öğrencilerin İstiklal Marşı'nın piyano ile eşliğini çalamadığı göz ardı edilmemelidir.

Tablo 13.

Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin Eğitim Müziğinde Kullanılan Marşların Piyano Eşliğini Çalabilmeleri Bakımından Yeterlilik Durumlarına İlişkin Görüşleri

Eğitim Süresi	4 YIL n=7		3 YIL n=7		2 YIL n=21	
İstatistik	f	%	f	%	f	%
Tamamen	4	57.14				
Büyük Ölçüde	3	42.86	7	100		
Kısmen					16	76.19
Çok Az					4	19.05
Hiç					1	4.76
TOPLAM	7	100	7	100	21	100

Tablo 13'te görüldüğü gibi örneklemi oluşturan öğrencilerin eğitim müziğinde kullanılan marşların piyano eşliğini çalabilmelerine ilişkin olarak 4 yıl "Piyano Eğitimi" alan öğrencilerin %100'ü "Tamamen", 3 yıl "Piyano Eğitimi" alan öğrencilerin %28.6'sı "Tamamen", %72.4'ü "Büyük Ölçüde", 2 yıl "Piyano Eğitimi" alan öğrencilerin %80.96'sı "Kısmen", %14.28'i "Çok Az", %4.76'sı ise" Hiç" olarak görüş bildirmişlerdir.

Bu durumda da "Piyano Eğitimi" süresi arttıkça eğitim müziği amaçlı yazılmış marşların piyano eşliğini çalabilmelerine ilişkin olarak öğrencilerin büyük çoğunluğunun kendilerini yeterli gördüğü söylenebilir.

Tablo 14.

Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin "Piyano Eğitimi", Bireysel Çalgılar İçin Yazılmış Olan Eserlerin Eşliklerini Yapabilme Bakımından Yeterlilik Durumlarına İlişkin Görüşleri

Eğitim Süresi	4 YIL n=7		3 YIL n=7		2 YIL n=21	
İstatistik	f	%	f	%	f	%
Tamamen	1	14.28				
Büyük Ölçüde	6	85.72	5	71.4		
Kısmen			2	28.6	14	66.67
Çok Az					4	19.05
Hiç					3	14.28
TOPLAM	7	100	7	100	21	100

Tablo 14'te görüldüğü gibi örneklemi oluşturan öğrencilerin "Piyano Eğitimi", bireysel çalgılar için yazılmış olan eserlerin eşliklerini yapabilmelerine ilişkin olarak 4 yıl "Piyano Eğitimi" alan öğrencilerin %14.28'i "Tamamen", %85.72'si "Büyük Ölçüde", 3 yıl "Piyano Eğitimi" alan öğrencilerin %72.4'ü "Büyük Ölçüde", %28.6'sı "Kısmen", 2 yıl "Piyano Eğitimi" alan öğrencilerin %66.67'si "Kısmen", %19.05'i "Çok Az", %14.28'i ise "Hiç" olarak görüş bildirmişlerdir.

Tablo 15.

Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin "Piyano Eğitimi", Eğitim Müziği Amaçlı Yazılmış Koro Eserlerinin Eşliklerini Yapabilmeleri Bakımından Yeterlilik Durumlarına İlişkin Görüşleri

Eğitim Süresi	4 YIL n=7		3 YIL n=7		2 YIL n=21	
İstatistik	f	%	f	%	f	%
Tamamen	2	28.6				
Büyük Ölçüde	5	72.4	4	57.12		
Kısmen			3	42.88	13	61.88
Çok Az					5	23.8
Hiç					3	14.32
TOPLAM	7	100	7	100	21	100

Tablo 15'te görüldüğü gibi örneklemi oluşturan öğrencilerin "Piyano Eğitimi", eğitim müziği amaçlı yazılmış koro eserlerinin eşliklerini yapabilmelerine ilişkin olarak 4 yıl "Piyano Eğitimi" alan öğrencilerin %28.6'sı "Tamamen", %72.4'ü "Büyük Ölçüde", 3 yıl "Piyano Eğitimi" alan öğrencilerin %57.12'si "Büyük Ölçüde", %42.88'si "Kısmen", 2 yıl "Piyano Eğitimi" alan öğrencilerin %61.88'i "Kısmen", %23.8'i "Çok Az", %14.32'si ise "Hiç" olarak görüş bildirmişlerdir.

Bu durumda tablo 14 ve 15'te görüldüğü gibi örneklemi oluşturan öğrencilerin "Piyano Eğitimi" ayrılan süre arttıkça "Bireysel Çalgılar" için ve eğitim müziği amaçlı yazılmış koro eserlerinin eşliklerini yapabilmeleri bakımından kendilerini yeterli gördüğü söylenebilir.

4.2. Müzik Öğretmeni Adaylarının "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" Eğitiminde Kazandıkları Bilgi ve Becerilerin Okul Şarkılarının Eşliklenmesi İçin Yeterlilik Durumlarına İlişkin Görüşleri

Tablo 16.

Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin Aldıkları "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" Eğitimi Süresine Göre Dağılım Durumu

İstatistik	f	%
1 yıl	16	45.73
1 yıl + 1 dönem seçmeli	4	11.42
1 yıl + 2 dönem seçmeli	7	20
2 yıl + 1 dönem seçmeli	8	22.85
TOPLAM	35	100

Tablo 16'da görüldüğü gibi "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" eğitimini öğrencilerin %45.73'ü "1 yıl", %11.42'si "1 yıl + 1 dönem seçmeli", %20'si "1 yıl + 2 dönem seçmeli", %22.85'i "2 yıl + 1 dönem seçmeli" olarak almıştır.

Bu durumda "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" eğitimini öğrencilerin çoğunluğunun 1 yıl aldıkları görülmektedir. Bu durum "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" eğitiminin 1 yıl zorunlu diğer yıllar seçmeli olmasından kaynaklanmaktadır.

Tablo 17.

Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin Aldıkları "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" Eğitiminin Kapsam ve İçerik Bakımından Müzik Öğretmeni Adaylarının Okul Şarkılarına Piyano ile Eşlik Yapma Bilgi ve Becerilerini Geliştirmesine İlişkin Görüşleri

Eğitim Süresi	2.5 YIL n=8		2 YIL n=7		1.5 YIL n=4		1 YIL n=16	
İstatistik	f	%	f	%	f	%	f	%
Tamamen	5	62.5						
Büyük Ölçüde	3	37.5	6	85.71				
Kısmen			1	14.29	4	100	7	43.75
Çok Az							9	56.25
Hiç								
TOPLAM	8	100	7	100	4	100	16	100

Tablo 17'de görüldüğü gibi örneklemi oluşturan öğrencilerin aldıkları "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" eğitiminin kapsam ve içerik bakımından müzik öğretmeni adaylarının okul şarkılarına piyano ile eşlik yapma bilgi ve becerilerini geliştirmesine ilişkin olarak 2.5 yıl "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" dersi alan öğrencilerin %62.5'i "Tamamen",%37.5'i "Büyük Ölçüde", 2 yıl "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" dersi alan öğrencilerin %85.71'i "Büyük Ölçüde", %14.29'u "Kısmen", 1.5 yıl "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" dersi alan öğrencilerin %100'ü "Kısmen", 1 yıl "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" dersi alan öğrencilerin %43.75'i "Kısmen", %56.25'i ise "Çok Az" olarak görüş bildirmişlerdir.

Bilindiği gibi "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" dersinin 1. yılında genellikle teorik bilgiler işlenmekte, uygulama kısmı daha sonraki yıllara yayılmaktadır. Öğrenciler "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" dersini 1 yıl aldıkları zaman sadece teorik bilgilere sahip olmakta ve dersin uygulama kısmındaki bilgi ve beceriler konusunda eksik bilgiye sahip olmaktadır. 1 yıl "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" dersini alan öğrencilerin "Kısmen" ve "Çok Az" olarak yığılmasının bu durumdan kaynaklandığı söylenebilir.

Tablo 18.

Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin Aldıkları "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" Dersindeki Öğrenci Yoğunluğunun Dersin Hedeflerinde Ön Görülen Davranışların Kazanılmasına Ne Yönde Etki Ettiğine İlişkin Görüşleri

Eğitim Süresi	2.5 YIL n=8		2 YIL n=7		1.5 YIL n=4		1 YIL n=16	
İstatistik	f	%	f	%	f	%	f	%
Tamamen	4	50						
Büyük Ölçüde	4	50	7	100				
Kısmen					4	100	8	50
Çok Az							7	43.75
Hiç							1	6.25
TOPLAM	8	100	7	100	4	100	16	100

Tablo 18'de görüldüğü gibi örneklemi oluşturan öğrencilerin "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" dersindeki öğrenci yoğunluğunun dersin hedeflerinde ön görülen davranışların kazanılmasına ne yönde etki ettiğine ilişkin olarak 2.5 yıl "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" dersi alan öğrencilerin %50'si "Tamamen", %50'si "Büyük Ölçüde", 2 yıl "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" dersi alan öğrencilerin %100'ü "Büyük Ölçüde", 1.5 yıl "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" dersi alan öğrencilerin %100'ü "Kısmen", 1 yıl "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" dersi alan öğrencilerin %50'si "Kısmen", %43.75'i "çok az", %6.25'i ise "Hiç" olarak görüş bildirmişlerdir.

Bu durumda "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" dersindeki öğrenci yoğunluğunun dersin hedeflerinde ön görülen davranışların kazanılmasına etkisi olmadığı söylenebilir. Bu durum GÜGEF Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'ndaki sınıf öğrenci sayısının 10-12 kişi olduğu düşünüldüğünde normal olarak karşılanabilir.

Tablo 19.

Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" Eğitimine Ayırılan Süreyi Müzik Öğretmeni Adayının Okul Şarkılarına Piyano ile Eşlik Yapma Bilgi ve Becerilerini Geliştirmesine İlişkin Görüşleri

Eğitim Süresi	2.5 YIL n=8		2 YIL n=7		1.5 YIL n=4		1 YIL n=16	
İstatistik	f	%	f	%	f	%	f	%
Tamamen Büyük Ölçüde	8	100	7	100				
Kısmen					4	100	10	62.5
Çok Az							6	37.5
Hiç								
TOPLAM	8	100	7	100	4	100	16	100

Tablo 19'da görüldüğü gibi örneklemi oluşturan öğrencilerin "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" eğitimine ayırılan süreyi müzik öğretmeni adayının okul şarkılarına piyano ile eşlik yapma bilgi ve becerilerini geliştirmesine ilişkin olarak 2.5 yıl "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" dersi alan öğrencilerin %100'ü "Büyük Ölçüde", 2 yıl "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" dersi alan öğrencilerin %100'ü "Büyük Ölçüde", 1.5 yıl "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" dersi alan öğrencilerin %100'ü "Kısmen", 1 yıl "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" dersi alan öğrencilerin %62.5'i "Kısmen", %37.5'i ise "Çok Az" olarak görüş bildirmişlerdir.

Bu durumda "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" eğitimine ayırılan süre arttıkça müzik öğretmeni adayının okul şarkılarına piyano ile eşlik yapma bilgi ve becerilerini geliştirmesine bakımından öğrencilerin büyük çoğunluğunun kendilerini yeterli gördüğü söylenebilir.

Tablo 20.

Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin Okul Şarkılarına Piyano İle Eşlik Yapmaya Yönelik Uygulamalı Çalışmalara "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" Derslerinde Ne Ölçüde Yer Verildiğine İlişkin Görüşleri

Eğitim Süresi	2.5 YIL n=8		2 YIL n=7		1.5 YIL n=4		1 YIL n=16	
İstatistik	f	%	f	%	f	%	f	%
Tamamen								
Büyük Ölçüde	8	100	5	75				
Kısmen			2	25	4	100	10	62.5
Çok Az							6	37.5
Hiç								
TOPLAM	8	100	7	100	4	100	16	100

Tablo 20'de görüldüğü gibi örneklemi oluşturan öğrencilerin okul şarkılarına piyano ile eşlik yapmaya yönelik uygulamalı çalışmalara "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" derslerinde ne ölçüde yer verildiğine ilişkin olarak 2.5 yıl "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" dersi alan öğrencilerin %50'si "Büyük Ölçüde", 2 yıl "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" dersi alan öğrencilerin %75'i "Büyük Ölçüde", %25'i "Kısmen", 1.5 yıl "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" dersi alan öğrencilerin %100'ü "Kısmen", 1 yıl "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" dersi alan öğrencilerin %62.5'i "Kısmen", %37.5'i ise "Çok Az" olarak görüş bildirmişlerdir.

Bu durumda tablo 17'de görüldüğü gibi "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" dersinin 1. yılında genellikle teorik bilgiler işlenmekte, uygulama kısmı daha sonraki yıllara yayılmaktadır. Öğrenciler "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" dersini 1 yıl aldıkları zaman sadece teorik bilgilere sahip olmakta ve dersin uygulama kısmındaki bilgi ve beceriler konusunda eksik bilgiye sahip olmaktadır. "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" dersinin süresi arttıkça okul şarkılarına piyano ile eşlik yapmaya yönelik uygulamalara yer verilmesi beklenen bir durumdur.

4.3. Müzik Öğretmeni Adaylarının Diğer Alan Dersinde Kazandıkları Bilgi ve Becerilerin Okul Şarkılarının Eşliklenmesi İçin Yeterlilik Durumlarına İlişkin Görüşleri

Tablo 21.

Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin "Elektronik Org Eğitimi" Dersini Alma Durumları

İstatistik	f	%
Evet	35	100
Hayır	-	-
TOPLAM	35	100

Tablo 21'de görüldüğü gibi örneklemi oluşturan öğrencilerin tamamı "Elektronik Org Eğitimi" dersini almışlardır.

Tablo 22.

Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin Aldıkları "Elektronik Org Eğitimi" Kapsam Ve İçerik Bakımından Müzik Öğretmeni Adayının Okul Şarkılarının Eşliklenmesine Yönelik Bilgi Ve Becerilerini Geliştirmeye İlişkin Görüşleri

Eğitim Süresi	4 YIL n=7		3 YIL n=7		2 YIL n=21	
İstatistik	f	%	f	%	f	%
Tamamen	4	57.12				
Büyük Ölçüde	3	42.88	7	100	8	38.1
Kısmen					9	42.85
Çok Az					3	14.28
Hiç					1	4.76
TOPLAM	7	100	7	100	21	100

Tablo 22'de görüldüğü gibi örneklemi oluşturan öğrencilerin aldıkları "Elektronik Org Eğitimi" kapsam ve içerik bakımından, müzik öğretmeni adayının okul şarkılarının eşliklenmesine yönelik bilgi ve becerilerini geliştirmeye ilişkin olarak 4 yıl "Piyano Eğitimi" alan öğrencilerin %57.12'si "Tamamen", %42.88'i "Büyük Ölçüde", 3 yıl "Piyano Eğitimi" alan öğrencilerin %100'ü "Büyük Ölçüde", 2 yıl "Piyano Eğitimi" alan öğrencilerin %38.1'i "Büyük Ölçüde", %42.85'i Kısmen, %14.28'i "Çok Az", %4.76'sı ise "Hiç" olarak görüş bildirmişlerdir.

Bu durumda örneklemi oluşturan öğrencilerin büyük çoğunluğunun aldıkları "Elektronik Org Eğitimi" dersini kapsam ve içerik bakımından, müzik öğretmeni adayının okul şarkılarının eşliklenmesine yönelik bilgi ve becerisini geliştirme bakımından yeterli gördüğü söylenebilir.

Tablo 23.

Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin "Elektronik Org Eğitimi" İle Okul Şarkılarına Eşlik Etme Bakımından Yeterlilik Durumlarına İlişkin Görüşleri

Eğitim Süresi (Piyano)	4 YIL n=7		3 YIL n=7		2 YIL n=21	
İstatistik	f	%	f	%	f	%
Tamamen	3	42.84				
Büyük Ölçüde	4	57.16	7	100	6	28.6
Kısmen					10	47.6
Çok Az					2	9.52
Hiç					3	14.28
TOPLAM	7	100	7	100	21	100

Tablo 23'te görüldüğü gibi örneklemi oluşturan öğrencilerin "Elektronik Org Eğitimi" ile okul şarkılarına eşlik etme bakımından kendilerini ne ölçüde yeterli gördüklerine ilişkin olarak 4 yıl "Piyano Eğitimi" alan öğrencilerin %42.84'ü "Tamamen", %57.16'sı "Büyük Ölçüde", 3 yıl "Piyano Eğitimi" alan öğrencilerin %100'ü "Büyük Ölçüde", 2 yıl "Piyano Eğitimi" alan öğrencilerin %28.6'sı "Büyük Ölçüde", %47.6'sı "Kısmen", %9.52'si "Çok Az", %14.28'i ise "Hiç" olarak görüş bildirmişlerdir.

Bu durumda örneklemi oluşturan öğrencilerin aldıkları "Piyano Eğitimi" süresi arttıkça büyük çoğunluğunun aldığı "Elektronik Org Eğitimi" dersini okul şarkılarına eşlik etme bakımından kendilerini yeterli gördüğü söylenebilir.

Tablo 24.

Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin Piyano ile Eşlik Çalma Dersinde, Piyano Eşliği Yapılmış Çalınması ve İncelenmesi Gerekli Okul Şarkısı Örneklerine Ne Ölçüde Verildiğine İlişkin Görüşleri

İstatistik	f	%
Tamamen	3	8.58
Büyük Ölçüde	9	25.71
Kısmen	16	45.71
Çok Az	6	17.15
Hiç	1	2.85
TOPLAM	35	100

Tablo 24'te görüldüğü gibi piyano ile eşlik çalma dersinde, piyano eşliği yapılmış çalınması ve incelenmesi gerekli okul şarkısı örneklerine öğrencilerin %8.58'i "Tamamen", %25.71'i "Büyük Ölçüde", %45.71'i "Kısmen", %17.15'i "Çok Az", %2.85'i ise "Hiç" olarak görüş bildirmişlerdir.

Bu durumda piyano ile eşlik çalma dersinde, piyano eşliği yapılmış çalınması ve incelenmesi gerekli okul şarkısı örneklerine yer verilmesini öğrencilerin kendilerini "Kısmen" yeterli gördüğü söylenebilir.

Tablo 25.

Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin Piyano ile Eşlik Çalma Dersinde, "Piyano Eğitimi" Repertuvarında Yer Alan Eserlerdeki Eşlik Modellerinin, Okul Şarkılarının Eşliklenmesinde de Kullanabileceğine Yönelik Bilgilendirmelere Ne Ölçüde Yer Verildiğine İlişkin Görüşleri

İstatistik	f	%
Tamamen	6	17.15
Büyük Ölçüde	13	37.14
Kısmen	10	28.57
Çok Az	6	17.15
Hiç	-	-
TOPLAM	35	100

Tablo 26'da görüldüğü piyano ile eşlik çalma dersinde, "Piyano Eğitimi" repertuvarında yer alan eserlerdeki eşlik modellerinin, okul şarkılarının eşliklenmesinde de kullanabileceğine yönelik bilgilendirmelere öğrencilerin %17.15'i "Tamamen", %37.14'ü "Büyük Ölçüde", %28.57'si "Kısmen", %17.15'i ise "Çok Az" yer verildiği görüşündedir. "Hiç" olarak görüş bildiren öğrenci bulunmamaktadır.

Bu durumda piyano ile eşlik çalma dersinde, "Piyano Eğitimi" repertuvarında yer alan eserlerdeki eşlik modellerinin, okul şarkılarının eşliklenmesinde de kullanabileceğine yönelik bilgilendirmelere yer verilmesini öğrencilerin "Kısmen" yeterli gördüğü söylenebilir.

Tablo 26.

Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" Eğitiminde Kazanılan Bilgi ve Becerilerinin "Piyano ile Eşlik Çalma" Dersinde Okul Şarkılarının Eşliklenmesinde de Kullanabileceğine Yönelik Bilgilendirmelere Ne Ölçüde Yer Verildiğine İlişkin Görüşleri

İstatistik	f	%
Tamamen	3	8.57
Büyük Ölçüde	11	31.43
Kısmen	13	37.15
Çok Az	8	22.85
Hiç	-	-
TOPLAM	35	100

Tablo 26'da görüldüğü gibi "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" eğitiminde kazanılan bilgi ve becerilerinin "Piyano ile Eşlik Çalma" dersinde okul şarkılarının eşliklenmesinde de kullanabileceğine yönelik bilgilendirmelere öğrencilerin %8.57'si "Tamamen", %31.43'ü "Büyük Ölçüde", %37.15'i "Kısmen", %22.85'i ise "Çok Az" yer verildiği görüşündedir. "Hiç" olarak görüş bildiren öğrenci bulunmamaktadır.

Bu durumda "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" eğitiminde kazanılan bilgi ve becerilerinin "Piyano ile Eşlik Çalma" dersinde okul şarkılarının eşliklenmesinde de kullanabileceğine yönelik bilgilendirmelere öğrencilerin "Kısmen" ve "Büyük Ölçüde" yer verildiği görüşünde olduğu söylenebilir.

Tablo 27.

Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin "Bireysel Ses Eğitimi" Repertuvarında Yer Alan Eserlerdeki Eşlik Modellerinin, Okul Şarkılarının Eşliklenmesinde de Kullanabileceğine Yönelik Bilgilendirmelere Ne Ölçüde Yer Verildiğine İlişkin Görüşleri

İstatistik	f	%
Tamamen	2	5.73
Büyük Ölçüde	7	20
Kısmen	11	31.42
Çok Az	8	22.85
Hiç	7	20
TOPLAM	35	100

Tablo 27'de görüldüğü gibi "Bireysel Ses Eğitimi" repertuvarında yer alan eserlerdeki eşlik modellerinin, okul şarkılarının eşliklenmesinde de kullanabileceğine yönelik bilgilendirilmelerine öğrencilerin %5.73'ü "Tamamen", %20'si "Büyük Ölçüde", %31.42'si "Kısmen", %22.85'i "Çok Az", %20'si ise "Hiç" olarak görüş bildirmişlerdir.

Bu durumda "Bireysel Ses Eğitimi" repertuvarında yer alan eserlerdeki eşlik modellerinin, okul şarkılarının eşliklenmesinde de kullanabileceğine yönelik bilgilendirilmelerini öğrencilerin "Kısmen" yeterli gördüğü söylenebilir.

Tablo 28.

Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin Bireysel Çalgı Repertuvarında Yer Alan Eserlerdeki Eşlik Modellerinin, Okul Şarkılarının Eşliklenmesinde de Kullanabileceğine Yönelik Bilgilendirmelere Ne Ölçüde Yer Verildiğine İlişkin Görüşleri

İstatistik	f	%
Tamamen	1	2.85
Büyük Ölçüde	8	22.85
Kısmen	15	42.85
Çok Az	4	11.45
Hiç	7	20
TOPLAM	35	100

Tablo 28'de görüldüğü gibi "Bireysel Çalgı" repertuvarında yer alan eserlerdeki eşlik modellerinin, okul şarkılarının eşliklenmesinde de kullanabileceğine yönelik bilgilendirmelerine öğrencilerin %2.85'i "Tamamen", %22.85'i "Büyük Ölçüde", %42.85'i "Kısmen", %11.45'i "Çok Az", %20'si ise "Hiç" olarak görüş bildirmişlerdir.

Bu "Bireysel Çalgı" repertuvarında yer alan eserlerdeki eşlik modellerinin, okul şarkılarının eşliklenmesinde de kullanabileceğine yönelik bilgilendirilmelerini öğrencilerin "Kısmen" yeterli gördüğü söylenebilir.

Tablo 29.

Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin "Müziksel İşitme ve Yazma" Dersinde Yer Alan Solfej Eşlik Modellerinin, Okul Şarkılarının Eşliklenmesinde de Kullanabileceğine Yönelik Bilgilendirmelere Ne Ölçüde Yer Verildiğine İlişkin Görüşleri

İstatistik	f	%
Tamamen	2	5.71
Büyük Ölçüde	14	40
Kısmen	10	28.58
Çok Az	9	25.71
Hiç	-	-
TOPLAM	35	100

Tablo 29'da görüldüğü gibi "Müziksel İşitme Okuma ve Yazma" dersinde yer alan Solfej eşlik modellerinin, okul şarkılarının eşliklenmesinde de kullanabileceğine yönelik bilgilendirilmelerine öğrencilerin %5.71'i "Tamamen", %40'ı "Büyük Ölçüde", %28.58'si "Kısmen", %25.71'si ise "Çok Az" yer verildiği görüşündedir. "Hiç" olarak yeterli bulmayan öğrenci bulunmamaktadır.

Bu durumda "Bireysel Ses Eğitimi" repertuvarında yer alan eserlerdeki eşlik modellerinin, okul şarkılarının eşliklenmesinde de kullanabileceğine yönelik bilgilendirilmelerini öğrencilerin "Kısmen" yeterli gördüğü söylenebilir.

Tablo 30.

Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin Müzik Dersinde Eşlik Çalgısı Olarak Kullanmaya En Uygun Çalgıya İlişkin Görüşleri

Çalgı	Piyano	Gitar
1.	35	
2.		35

Tablo 30'da görüldüğü gibi örneklemi oluşturan öğrencilerin müzik dersinde eşlik çalgısı olarak kullanmaya en uygun çalgı olarak 1. sırada "Piyano" 2. sırada "Gitar" olarak görüş bildirmişlerdir.

Öğrenciler herhangi bir sebepten dolayı "Piyano" dersini 2 yıl okuduktan sonra bıraksa da uygulamada eşlik çalgısı olarak piyanonun kullanıma uygun bir çalgı olduğu bilincinde olup bu sıralamayı ona göre oluşturdukları söylenebilir.

Ayrıca bugün için gitarında popüler bir çalgı olması ve eşlik çalgısı olarak taşınabilir olmasının bu sıralamada etkili olduğu düşünülmektedir.

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç

Örneklemi oluşturan öğrencilerin %60'ının 2 yıl, %20'sinin 3 yıl, geri kalan %20'sinin ise 4 yıl piyano eğitimi aldığı;

Bütün bunların ışığında Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında verilen "Piyano", "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" ve diğer alan derslerinin eğitiminin süresi artıkça kazanılan bilgi ve becerilerin müzik öğretmeni adayının beceri düzeyinin arttığı ve müzik öğretmeni adaylarının kazanılan bu bilgi ve becerileri okul şarkılarını eşlikleme bakımından kendilerini daha yeterli gördükleri sonucuna varılmıştır.

5.2. Öneriler

- Daha önce ki programlarda 1. sınıf 2. yarıyılda yer alan "Okul Deneyimi" dersi tekrar konularak öğrencilerin alana yönelik bilgi ve becerilere sahip olmaları konusunda baştan bilgilenmeleri ve öğrencileri mesleğe hazırlarken ön görüye sahip olmaları sağlanmalıdır.
- Müzik öğretmeni adaylarının görüşleri dikkate alınarak, piyano eğitimi süresi tekrar gözden geçirilmelidir.
- Müzik Eğitimi Anabilim Dallarındaki çalgı tür ve çeşitleri yeniden belirlenmelidir.
- Müzik öğretmenliği mesleğinde kullanılan çalgı eğitimi, müzik öğretmeni adaylarının görüşleri de dikkate alınarak yeniden düzenlenmelidir.
- Türkiye şartları göz önüne alınarak, nasıl bir müzik öğretmeni yetiştirileceği, müzik öğretmeni adaylarının hangi bilgilerle donatılacağı daha gerçekçi bir biçimde saptanmalıdır.

KAYNAKLAR

Bilgin, S. (1998). *İlköğretim okullarının 2. kademesinde müzik eğitiminde kullanılan şarkıların gazi üniversitesi gazi eğitim fakültesi müzik eğitimi bölümü çıkışlı müzik öğretmenleri tarafından piyano ile eşliklenmesi.* Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Brings, A., Burkhart, C., Kamien, R., Kraft, L., Pershing, D. (1979). *Keyboard Harmony. New York:* W.W. Norton and Company, 41-42, 93.

Dağdeviren, M. (2006). *Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda piyanoda eşlik öğretimi.* Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu'nda sunulmuş bildiri, Denizli, 310-311.

Ercan, N. (1990). Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda piyano eğitimi. *Orkestra Dergisi,* (203), 31-33.

Ertürk, S. (1972). *Eğitimde program geliştirme.* Ankara: Hacettepe Üniversitesi.

Karabulut, G. (2015). *Eğitim meselesinin asli unsuru öğretmenler ve uygulamalar.* 24. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresinde sunulmuş bildiri. Niğde Üniversitesi, Niğde.

Kasap, B.T. (2004). *Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki yardıma çalgı piyano dersleri üzerine bir araştırma*. 1924-2004 Musiki-Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu'nda sunulmuş bildiri, S.D.Ü., Burdur.

Kasap, B.T. (2006). *Geleceğin müzik öğretim elemanlarının yetiştirilmesi üzerine bir model program.* Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu'nda sunulmuş bildiri. Pamukkale Üniversitesi, Denizli.

Küçüköncü, H.Y. (2006). *Türk eğitim sistemindeki yeniden yapılanma sürecinde müzik öğretmeni modelleri.* Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu'nda sunulmuş bildiri, Pamukkale Üniversitesi, Denizli.

MEB. (2018). *Müzik dersi öğretim program amacı.* https://meb.gov.tr sayfasından erişilmiştir.

Özen, M. (1998). *GÜGEF müzik eğitimi bölümü son sınıf öğrencilerinin piyanoyu müzik öğretmenliğinin gerekleri doğrultusunda kullanma becerileri.* Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Özgün, A. (1997). Eğitim fakülteleri müzik eğitimi bölümlerinde ana çalgı piyanoda başarıyı etkileyen faktörler. *Filarmoni Sanat Dergisi*, Ankara, 245-32.

Say, A. (2010). Müzik eğitimi. *Müzik Ansiklopedisi içinde* (c. 2, *s. 536),* Ankara: Sözkesen.

Say, A. (2010). Müzik eğitimi. *Müzik Ansiklopedisi içinde* (c. 3, *s. 53),* Ankara: Sözkesen.

Şentürk, N. (1994). Müzik öğretmenliği programındaki uygulama dersleri ve çevre ilişkileri. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi Yeni Dönem,* Ankara, (200), 97.

Tuğcular, E. (1992). *Türkiye'de müzik öğretmenlerinin müzik eğitimi bölümlerinde aldıkları çalgı eğitiminin müzik öğretmenliklerine yansıması.* Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Uçan, A. (1980). *Çevreden evrene keman eğitimi 1.* Ankara, 56.

Uçan, A. (1982). *Eğitimde problem geliştirme.* Ankara, 7-42.

Uçan, A. (1988). Türkiye'de cumhuriyetin ilk altmış yılında müzik eğitiminde program geliştirme. *G.Ü.G.E.F. Dergisi,* 4(1), 84, 94, 312.

Uçan, A. (1990). Müzik öğretmenin niteliği, üç ana türü ve bazı temel sorunlar. *Orkestra Dergisi*, (207), 31-32-33.

Yapıcı, A. (2015). *Görsel sanatlar eğitiminin eğitim ve öğretimdeki rolü.* 24. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi'nde sunulmuş bildiri, Niğde Üniversitesi, Niğde.

Zuckmayer, E., Cangal, N., Atalay, A., (1976). *Müzik teorisi.* Yaykur Açık Yükseköğretim Dairesi Eğitim Enstitüleri Müzik Bölümü, Ankara.

EKLER

Ek 1. GÜGEF Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 2014-2015'te Yürürlüğe Giren Programa Tabii Lisans 4 Öğrencilerinin Okul Şarkılarına Piyano ile Eşlik Edebilme Bilgi ve Becerilerine İlişkin Görüşleri Anketi

Gazi Üniversitesi

Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Yüksek Lisans Öğrencisi

Serra KARAMAN

Bu anket GÜGEF Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 2014-2015'te Yürürlüğe Giren Programa Tabii Lisans 4 Öğrencilerinin Okul Şarkılarına Piyano ile Eşlik Edebilme Bilgi ve Becerilerine İlişkin Görüşlerini tespit etmeye yönelik gerekli verilerin bir bölümünün elde edilmesi amacıyla hazırlanmıştır.
Bu anketle elde edilecek veriler yalnız bu araştırma için kullanılacak anketi cevaplayanlara ilişkin her türlü bilgi gizli tutulacaktır.
Bu anketin amacına ulaşmasının, araştırmanın gerçek verilere dayandırılması açısından, soruların eksiksiz ve içtenlikle cevaplandırılmasına bağlı olduğu bilinen bir gerçektir.
İlginiz ve yardımlarınız için teşekkür eder saygılar sunarım.

Araştırmacı
Serra Karaman

ANKET SORULARI

1) Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda bireysel çalgı olarak hangi çalgının eğitimini alıyorsunuz?
"Belirtiniz"_____

2) Müzik Eğitimi Anabilim Dalında "Piyano Eğitimi"ni kaç yıl aldınız?
( ) 2 yıl
( ) 3yıl
( ) 4yıl

3) Öğrenimini gördüğünüz "Bireysel Çalgı Eğitimi"ni müzik eğitiminde hangi amaç için kullanabileceğinizi düşünüyorsunuz? Önem sırasına göre 1'den 5'e kadar sayısal olarak belirtiniz.
( ) Ezgiye eşlik
( ) Ezgiye destek
( ) Kulak eğitimi
( ) Dinleti (Beğeni Eğitimi)
( ) Törenlerde / Gösterilerde

4) Müzik eğitiminde "Piyano / Klavyeli çalgı"yı hangi amaç için kullanabileceğinizi düşünüyorsunuz? Önem sırasına göre 1'den 5'e kadar sayısal olarak belirtiniz.
( ) Ezgiye eşlik
( ) Ezgiye destek
( ) Kulak eğitimi
( ) Dinleti (Beğeni Eğitimi)
( ) Törenlerde / Gösterilerde

5) Müzik Eğitimi Anabilim Dalında aldığınız "Piyano Eğitimi"nde kazanılan bilgi ve beceriler, müzik öğretmeni adayının ihtiyacına sizce ne ölçüde uygundur?
( ) a- Tamamen
( ) b- Büyük ölçüde
( ) c- Kısmen
( ) d- Çok az
( ) e- Hiç

6) Aldığınız "Piyano Eğitimi", kapsam ve içerik bakımından, müzik öğretmeni adayının eşliklemeye yönelik bilgi ve becerilerini geliştirmede sizce ne ölçüde yeterlidir?
( ) a- Tamamen
( ) b- Büyük ölçüde
( ) c- Kısmen
( ) d- Çok az
( ) e- Hiç

7) Aldığınız "Piyano Eğitimi"ne ayırılan süre, müzik öğretmeni adayının şarkılara piyano ile eşlik yapma bilgi ve becerisini geliştirmede sizce ne ölçüde yeterlidir?
( ) a- Tamamen
( ) b- Büyük ölçüde
( ) c- Kısmen
( ) d- Çok az
( ) e- Hiç

8) Müzik dersinde öğreteceğiniz şarkılara piyano ile eşlik yapabilme bakımından kendinizi ne ölçüde yeterli görüyorsunuz?
( ) a- Tamamen
( ) b- Büyük ölçüde
( ) c- Kısmen
( ) d- Çok az
( ) e- Hiç

9) İlk defa notasıyla karşılaştığınız ezgiye (deşifre) piyano ile eşlik yapabilme bakımından kendinizi ne ölçüde yeterli görüyorsunuz?
( ) a- Tamamen
( ) b- Büyük ölçüde
( ) c- Kısmen
( ) d- Çok az
( ) e- Hiç

10) Akor şifreleri verilmiş bir ezgiye piyano ile eşlik yapabilme bakımından kendinizi ne ölçüde yeterli görüyorsunuz?
( ) a- Tamamen
( ) b- Büyük ölçüde
( ) c- Kısmen
( ) d- Çok az
( ) e- Hiç

11) "Piyano Eğitimi" repertuvarında yer alan eserlerdeki eşlik modellerinin, okul şarkılarının eşliklenmesinde de, kullanılabileceğine yönelik bilgilendirmelere sizce ne ölçüde yer verilmektedir?
( ) a- Tamamen
( ) b- Büyük ölçüde
( ) c- Kısmen
( ) d- Çok az
( ) e- Hiç

12) İstiklal Marşı'nın piyano eşliğini çalabilme bakımından kendinizi ne ölçüde yeterli görüyorsunuz?
( ) a- Tamamen
( ) b- Büyük Ölçüde
( ) c- Kısmen
( ) d- Çok az
( ) e- Hiç

13) Eğitim müziği amaçlı yazılmış marşların piyano eşliğini çalabilme bakımından kendinizi ne ölçüde yeterli görüyorsunuz?
( ) a- Tamamen
( ) b- Büyük Ölçüde
( ) c- Kısmen
( ) d- Çok az
( ) e- Hiç

14) Aldığınız "Piyano Eğitimi", Bireysel Çalgılar için yazılmış olan eserlerin eşliklerini yapabilmeniz bakımından sizce ne ölçüde yeterlidir?
( ) a- Tamamen
( ) b- Büyük Ölçüde
( ) c- Kısmen
( ) d- Çok az
( ) e- Hiç

15) Aldığınız "Piyano Eğitimi", eğitim müziği amaçlı yazılmış koro eserlerinin eşliklerini yapabilmeniz bakımından sizce ne ölçüde yeterlidir?
( ) a- Tamamen
( ) b- Büyük Ölçüde
( ) c- Kısmen
( ) d- Çok az
( ) e- Hiç

16) Müzik Eğitimi Anabilim Dalında "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" eğitimini kaç yıl aldınız?

( ) 1yıl
( ) 1yıl + 1 dönem seçmeli
( ) 1 yıl + 2 dönem seçmeli
( ) 2 yıl + 1 dönem seçmeli

17) Aldığınız "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" eğitimi, kapsam ve içerik bakımından müzik öğretmeni adayının okul şarkılarına piyano ile eşlik yapma bilgi ve becerisini geliştirmede sizce ne ölçüde yeterlidir?
( ) a- Tamamen
( ) b- Büyük ölçüde
( ) c- Kısmen
( ) d- Çok az
( ) e- Hiç

18) "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" dersindeki öğrenci yoğunluğu, bu dersin hedeflerinde öngörülen (bilgi, beceri, tutum, v.b.) davranışların kazandırılmasında sizce ne yönde etkilidir?
( ) a- Tamamen Olumlu
( ) b- Büyük ölçüde Olumlu
( ) c- Kısmen Olumlu
( ) d- Çok az Olumlu
( ) e- Hiç (Olumsuz)

19) "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" eğitimine ayırılan süre müzik öğretmeni adayının şarkılara piyano ile eşlik yapma bilgi ve becerisini geliştirmede sizce ne ölçüde yeterlidir?
( ) a- Tamamen
( ) b- Büyük ölçüde
( ) c- Kısmen
( ) d- Çok az
( ) e- Hiç

20) "Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme" derslerindeki eşlik yapmaya yönelik uygulamalı çalışmalar sizce ne ölçüde yeterlidir?
( ) a- Tamamen
( ) b- Büyük ölçüde
( ) c- Kısmen
( ) d- Çok az
( ) e- Hiç

21) "Elektronik Org Eğitimi" aldınız mı?
( ) Evet
( ) Hayır

22) Aldığınız "Elektronik Org Eğitimi", kapsam ve içerik bakımından okul şarkılarına eşlik etme bilgi ve becerilerinizi geliştirme bakımından sizce ne ölçüde yeterlidir?
( ) a- Tamamen
( ) b- Büyük Ölçüde
( ) c- Kısmen
( ) d- Çok az
( ) e- Hiç

23) “Elektronik Org Eğitimi” ile okul şarkılarına eşlik etme bakımından kendinizi ne ölçüde yeterli görüyorsunuz?

( ) a- Tamamen
( ) b- Büyük Ölçüde
( ) c- Kısmen
( ) d- Çok az
( ) e- Hiç

24) Piyano ile eşlik çalma dersinde, piyano eşliği yapılmış çalınması ve incelenmesi gerekli okul şarkısı örneklerine sizce ne ölçüde yer verilmektedir?

( ) a- Tamamen
( ) b- Büyük ölçüde
( ) c- Kısmen
( ) d- Çok az
( ) e- Hiç

25) Piyano ile eşlik çalma dersinde, “Piyano Eğitimi” repertuvarında yer alan eserlerdeki eşlik modellerinin, okul şarkılarının eşliklenmesinde de, kullanılabileceğine yönelik bilgilendirmelere sizce ne ölçüde yer verilmektedir?

( ) a- Tamamen
( ) b- Büyük ölçüde
( ) c- Kısmen
( ) d- Çok az
( ) e- Hiç

26) “Armoni - Kontrpuan - Eşlikleme” eğitiminde kazanılan bilgi ve becerilerinin “Piyano ile Eşlik Çalma” dersinde okul şarkılarının eşliklenmesinde kullanılabileceğine yönelik bilgilendirmelere sizce ne ölçüde yer verilmektedir?

( ) a- Tamamen
( ) b- Büyük ölçüde
( ) c- Kısmen
( ) d- Çok az
( ) e- Hiç

27) “Bireysel Ses Eğitimi” repertuvarında yer alan eserlerdeki eşlik modellerinin, okul şarkılarının eşliklenmesinde de, kullanılabileceğine yönelik ne ölçüde bilgilendirildiniz?

( ) a- Tamamen
( ) b- Büyük ölçüde
( ) c- Kısmen
( ) d- Çok az
( ) e- Hiç

28) “Bireysel Çalgı Eğitimi” repertuvarında yer alan eserlerdeki eşlik modellerinin, okul şarkılarının eşliklenmesinde de, kullanılabileceğine yönelik ne ölçüde bilgilendirildiniz?

( ) a- Tamamen
( ) b- Büyük ölçüde
( ) c- Kısmen
( ) d- Çok az
( ) e- Hiç

29) “Müziksel İşitme Okuma ve Yazma” dersinde yer alan solfej eşlik modellerinin, okul şarkılarının eşliklenmesinde de, kullanılabileceğine yönelik ne ölçüde bilgilendirildiniz?

( ) a- Tamamen
( ) b- Büyük ölçüde
( ) c- Kısmen
( ) d- Çok az
( ) e- Hiç

30) Müzik eğitiminde eşlik çalgısı olarak kullanılmaya en uygun çalgılar sizce hangisidir? “Belirtiniz”_____

Ek 2. GÜGEF Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Ders Tanımları

1. SINIF
I. YARIYIL
MZ103A - Piyano I
Piyanoda temel davranışlar (doğru oturuş ve ellerin piyanodaki konumu) hakkında bilgi ve beceriler, temel piyano tekniklerinden biri olan legatoyu geliştiren çalışmalar. Zıt yönde ve paralel dizi ile beş parmak çalışmaları, kolların serbestliği için gerekli teknik çalışmalar. İki elin bağımsızlığını kazandırıp geliştirecek çeşitli alıştırmalar, deşifraj çalışmaları. Alıştırma, etüt ve yapıtların çalışılmasında izlenecek yöntemler. Müziksel ifade (piyano, forte), cümleleme ve uygulamalı çalışmalar.

MZ104A - Piyano II
Piyano temel tekniklerinden legato tekniğine ek olarak staccato tekniği ve uygulamalı çalışmalar. Parmak alıştırmaları, dizi ve kadans çalışmaları, deşifre çalışmaları. Küçük ölçekli parçaların müzikal analiz açısından incelenmesi ve müziksel ifade ile ilgili uygulamalar. Düzeye uygun etütler, sonatin çalışmaları. Barok, klasik, romantik ve çağdaş dönemlerden düzeye uygun küçük ölçekli eserleri seslendirme

2. SINIF
III. YARIYIL
MZ203A - Piyano III
Temel piyano tekniklerinden legato ve staccato tekniklerine ek olarak portato tekniği, uygun etüt ve eserlerle tekniklerin uygulanması. Dizi ve kadanslarla birlikte, pedal ve arpej çalışmaları. Düzeye uygun etüt ve değişik döneme ait ulusal ve evrensel eserleri çalma. Sonatin formunun tanıtımı, düzeye uygun sonatinleri çalma.

MZ211A - Armoni-Kontrpuan-Eşlik I
Temel durumunda, dört sesli, majör-minör akor bağlantılarını (plagal, otantik, tam kadans) ve bu bağlantılarla piyanoda eşlik modellerini oluşturma ve uygun eserlerin armonik analizi.

IV. YARIYIL
MZ204A - Piyano IV
Teknik çalışmalar (dizi, kadans ve arpej) sürdürme. Kazanılan teknik davranışları etütlerle pekiştirme. Müzik dönemleri hakkında ayrıntılı bilgi, çalışılan parçaların dönem özellikleri. Barok, Klasik, Romantik ve Çağdaş Dönem (ulusal ve evrensel) eserlerini çalma. Çalışılan eserlerdeki tempoların, eserlerin orjinaline yakın bir tempoda çalınabilmesi için gerekli çalışmalar, bu çalışmalar sırasında metronomla çalışma disiplini kazanma. Aksak ölçülerin tanıtımı ve küçük ölçekli ulusal parçaları çalma.

MZ212A - Armoni-Kontrpuan-Eşlik II
Temel durumda D7'li ve D9'lu akor bağlanışları. Yan dereceler kırık ve genişletilmiş kadans bağlantıları, marş armoni, verilen bas ve soprano partilerini çok seslendirme. Bu bağlantılarla piyanoda okul şarkılarını eşlikleme. Okul şarkılarında iki seslilik konuları ve uygun eserlerin armonik analizi.

3. SINIF
V. YARIYIL
MZ303A - Piyano V
Dizi, kadans ve arpej çalışmaları, pedal çalışmaları. Parmak, bilek ve önkol staccatolar için örnek çalışmalar, öğrenilen teknik davranışları içeren, değişik kaynaklardan etütler, Barok ve Klasik dönem süslemeleri eserler üzerinde uygulama. Barok Dönem polifonik yapıtlarının (prelüd, suit, envansiyon vb) tanıtımı. Klasik, Romantik ve Çağdaş dönemlerden düzeye uygun eserleri seslendirme. Okul müziği eşlikleri ve başta İstiklal Marşı olmak üzere marş eşlikleri çalışılmaları.

MZ307A - Armoni-Kontrpuan- Eşlik III
İşleme-geçit ve geciktirici sesler. Çevrim akorları, (6, 6/4 akorları) alterasyon, piyano ve diğer çalgılarda okul şarkılarını eşlikleme, bu amaçla yazılmış eserlerin armonik analizine ve kontrpuana giriş (bire karşı bir, iki).

MZ313A - Eşlik Çalma*
Okul müziği eşliklerini ve temel oda müziği repertuarını tanıma ve çalma.

MZ216A - Elektronik Org Eğitimi*
Elektronik org hakkında genel bilgiler, majör, minör, jazz, blues vb. dizi ve akor ilişkilerine yönelik bilgiler, okul şarkılarına eşlik etme bilgi ve becerileri.

VI. YARIYIL
MZ304A - Piyano VI
Dizi, kadans ve arpej çalışmaları, çift ses çalışmaları (üçlü, altılı vb). Değişik teknikleri içeren düzeye uygun etütleri orijinal tempolarına yakın olarak çalma. Barok eserleri, sonat formunun tanıtımı, kolay sonatlarla çalışmalar. Farklı dönemlere ait eserleri biçimsel analizlerini yaparak çalışma ve seslendirme. Okul müziği eşlikleri.

MZ308A - Armoni-Kontrpuan-Eşlik IV
Modülasyon türleri, yakın ve uzak tonlara modülasyon. Okul şarkılarını eşlikleme ve uygun eserlerin armonik analizi. Bire karşı dört ve nakışlı kontrpuan çalışmaları ve kanon yazma.

4. SINIF
VII. YARIYIL
MZ401A - Piyano VII*
Paralel üçlü, altılı, onlu diziler ve kadanslarını çalma. Dizi, kadans ve arpej (dominant yedili vb) çalışmaları. Değişik teknikleri içeren uygun etütleri, orijinal tempolarına yakın olarak çalma. Önceki dönemde çalışılmaya başlanan sonatların, diğer bölümlerinin de çalışılarak eseri tamamlama. Çalışılan eserleri değişik edisyonlardan inceleme ve farklı yorumculardan dinleme. Her dönemden bir eser seçilerek oluşturulan repertuarı seslendirme. Okul müziği eşlikleri ve marş eşlikleri ile ilgili çalışmalar.

VIII. YARIYIL
MZ412A - Piyano ve Öğretimi
Önceki dönemlerde yapılmış çalışmalar doğrultusunda çeşitli yaş gruplarına yönelik piyano öğretim metotları örnekleri ve uygulamaları içeren çalışmalar, piyano literatürünün kapsamlı tanıtımı, örneklerin incelenmesi, piyano eseri veren Türk ve yabancı besteciler. Başlangıç metotlarını incelenerek güçlü ve zayıf yönlerini saptama.

GAZİLİ OLMAK AYRICALIKTIR...